

Startside>Anlæggelse af retssag>Retssystemerne i EU og de enkelte lande>Specialdomstole i de enkelte lande

Specialdomstole i de enkelte lande

I mange medlemsstater findes der særlige domstole, som behandler bestemte sager. Ofte behandler disse domstole tvister vedrørende forvaltningsspørgsmål eller sager med tvister mellem privatpersoner eller virksomheder.

Mange medlemsstater har særlige forvaltningsdomstole, der behandler administrative anliggender, dvs. tvister mellem offentlige myndigheder og privatpersoner eller virksomheder om beslutninger truffet af den offentlige forvaltning, f.eks. tvister om en byggetilladelse, en tilladelse til at drive virksomhed eller en årsopgørelse.

Med hensyn til tvister mellem privatpersoner og/eller virksomheder ("civilsager") er der i visse medlemsstater særlige domstole, der behandler arbejdsretlige sager.

Vælg det relevante lands flag for at få detaljerede nationale oplysninger.

Sidste opdatering: 18/01/2019

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning. Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.

Specialdomstole - Belgien

Dette afsnit indeholder en oversigt over de særlige domstole i Belgien.

Særlige retsinstanter

Oplysninger om særlige retsinstanter inden for et bestemt område (arbejdsret, handelsret) findes i afsnittet "Almindelige domstole".

Forfatningsdomstolen

☞ **Forfatningsdomstolen** kontrollerer, at love, dekretter og forordninger er i **overensstemmelse med forfatningen**. Den overvåger ligeledes, at **kompetencefordelingen** mellem de enkelte dele af forbundet og forbundsstaten er korrekt.

Den er en retsinstant bestående af 12 dommere, som overvåger, at de belgiske lovgivere overholder forfatningen. Den kan **ophæve og suspendere love, dekretter og forordninger**. Forfatningsdomstolen betragtes som en særlig domstol. Som følge af dens særlige opgave er den både uafhængig af den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt.

Den efterfulgte "mæglingdomstolen" (Cour d'arbitrage), som blev oprettet i 1980, da Belgien gradvist blev omdannet til en forbundsstat. Den fik sin første betegnelse af den forfatningsgivende forsamling på grund af dens oprindelige rolle som mægler mellem de forskellige lovgivere, nemlig forbundsstaten og sprogsamfundene samt regionerne. Dens opgave var dengang begrænset til kontrol af, at love, dekretter og forordninger var i overensstemmelse med reglerne om kompetencefordeling i forfatningen og i lovene om institutionelle reformer.

Betegnelsen "forfatningsdomstol" (Cour constitutionnelle), som den har haft siden den 7. maj 2007, svarer bedre til dens kompetencer, som er blevet udvidet til kontrol af love, dekretter og forordninger i henhold til forfatningens afsnit II (artikel 8 til 32 vedrørende rettigheder og friheder i Belgien) og artikel 170 og 172 (skatters lovlighed og lighed) og 191 (beskyttelse af udlændinge).

6 dommere tilhører den franske sproggruppe og **6** den nederlandske sproggruppe. En af dommerne skal have et tilstrækkeligt kendskab til tysk. I hver sproggruppe skal 3 dommere have mindst 5 års erfaring fra en parlamentarisk forsamling, og 3 dommere skal have arbejdet inden for det retlige område (juraprofessor ved et belgisk universitet, dommer i Kassationsdomstolen eller i Statsrådet eller referendar ved Forfatningsdomstolen).

Kilde: websted for ☞ **Forfatningsdomstolen**.

Forvaltningsdomstole

Statsrådet

Som en både rådgivende og dømmende institution i krydsfeltet mellem den lovgivende, udøvende og dømmende magt skyldes oprettelsen af ☞ **Statsrådet** hovedsagelig lovgiverens ønske om at give alle fysiske og juridiske personer en effektiv klagemulighed over ulovlige administrative foranstaltninger, som kan have været til skade for dem.

Suspendere og ophæve administrative foranstaltninger (enkeltforanstaltninger og forordninger), **der strider mod gældende regler** er således Statsrådets hovedkompetenceområde.

Beskyttelse mod vilkårlig behandling fra myndighedernes side er imidlertid ikke Statsrådets eneste opgave. Det fungerer ligeledes som **rådgivende organ** i spørgsmål om lovgivning og administrative bestemmelser.

Statsrådet fungerer også som **kassationsdommer** og behandler klager over **afgørelser truffet af laverestående administrative instanser**.

Statsrådet afsiger kendelser og dekretter om de forelagte spørgsmål.

Rådet **består** 44 medlemmer, der udnævnes på livstid: 1 førstepræsident, 1 præsident, 14 afdelingspræsidenter og 28 dommere.

Medlemmerne har sæde i Statsrådets generalforsamling og i en af afdelingerne for administrative tvister eller for lovgivning.

Kilde: ☞ **Websted for det belgiske Statsråd**.

Juridiske databaser på disse områder

Websted for ☞ **Statsrådet**.

Websted for ☞ **Forfatningsdomstolen**.

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, adgangen er gratis.

Relevante links

Forbundsretsvæsenet

Sidste opdatering: 03/08/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogdugave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores

oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Bulgarien

I dette afsnit findes oplysninger om specialdomstole i det bulgarske retsvæsen.

Specialdomstole

Der findes ingen specialdomstole inden for arbejdsret, søret, selskabsret eller andre retsområder i Bulgarien. Der findes specialiserede handelsafdelinger ved distriktsdomstolene. Alle domstole i domstolshierarkiet har en afdeling bestående af civil- og strafferetlige paneler, afdelinger og kollegier.

Forvaltningsdomstole

Med vedtagelsen af den nye civile retsplejelov i 2006 blev der i Republikken Bulgarien indført et system med forvaltningsdomstole. Forvaltningsretssystemet består af 28 forvaltningsdomstole på distriktsniveau og den øverste forvaltningsdomstol.

Forvaltningsdomstole på distriktsniveau

Forvaltningsdomstolene har kompetence til at træffe afgørelse i alle sager om udstedelse, ændring og tilbagekaldelse af forvaltningsakter eller afgørelse om deres ugyldighed
afgørelse om ugyldighed af forlig i henhold til forvaltningsloven
afhjælpning af mangler i forbindelse med administrationens ubegrundede handlinger og forsømmelser
beskyttelse mod uberettiget tvangshåndhævelse
skadeserstatning for administrative myndigheders og embedsmænds retlige adfærd, handlinger og forsømmelser
skadeserstatning for uberettiget tvangshåndhævelse
ugyldighedsafgørelse, ugyldighedserklæring eller omstødelse af forvaltningsdomstoles afgørelser
konstatering af fejl i forvaltningsakter i forvaltningsloven.

Enhver kan anlægge en sag for at få afgjort, om der foreligger en administrativ rettlighed eller et lovligt forhold, hvis vedkommende har partsstatus, og der ikke findes andre mulige retsmidler.

Sagerne behandles af den forvaltningsdomstol, inden for hvis geografiske jurisdiktion hovedsædet for den myndighed, som udstedte den anfægtede forvaltningsakt, ligger. Hvis det nævnte hovedsæde ligger i udlandet, behandles sagerne af forvaltningsdomstolen i Sofia.

Forvaltningsakter, hvorved den nationale udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik gennemføres umiddelbart, kan ikke ankes, medmindre andet følger af en lov.

Den øverste forvaltningsdomstol

 [Den øverste forvaltningsdomstol](#) behandler klager og protester over retsakter udstedt af ministerrådet, premierministeren, vicepremierministeren, ministre, chefer for andre institutioner, der hører direkte under ministerrådet, retsakter udstedt af det øverste retsråd, retsakter udstedt af den bulgarske nationalbank, retsakter udstedt af distriktsguvernører samt andre retsakter, som er angivet i en statut; den træffer afgørelse om indsigelser mod retsregler i den afledte ret; som kassationsinstans behandler den retsakter, træffer afgørelse i forvaltningssager og behandler anmodninger om omstødelse af retsakter med retsvirkning i forvaltningssager.

Den øverste forvaltningsdomstol består af to kollegier, som har underafdelinger. Domstolens formand og dennes næstformænd leder kollegierne.

Andre specialdomstole

Militærdomstole

Militærdomstolene blev oprettet den 1. juli 1879. I 1956 gennemgik systemet af militærdomstole en omstrukturering efter hærens placering i byerne Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna og Pleven. Militærdomstolene følger nu den samme struktur.

Militærdomstol

Militærdomstol

Som en ret i første instans behandler militærdomstole sager om forbrydelser, der er begået af militærets tjenestemænd, generaler, officerer, underofficerer og menigt personale i andre ministerier og agenturer, civilt personale i forsvarsministeriet, i den bulgarske hær, inden for de strukturer, der refererer til forsvarsministeren, i agenturet for national sikkerhed og i den nationale efterretningstjeneste under udøvelsen af tjenesten. De sager, som militærdomstolene træffer afgørelse om, behandles af militærappeldomstolen i dens egenskab af appeldomstol i anden instans. Strafferetsplejeloven fastlægger militærdomstolenes jurisdiktion. Disse domstole har samme statut som distriktsdomstolene.

Voldgiftsretten i det bulgarske handels- og industrikammer

Voldgiftsretten i det bulgarske handels- og industrikammer bilægger tvister om civil ejendom og tvister om udfyldning af huller i kontrakter eller tilpasning af kontrakter til nye forhold, uanset om den ene eller begge parter opholder sig eller har bopæl i Republikken Bulgarien eller i udlandet.

Voldgiftsretten i det bulgarske handels- og industrikammer har slået sin position fast som den vigtigste voldgiftsinstitution i Bulgarien og vundet tillid på grund af dens yderst professionelle aktivitet som et organ, der løser retstvister. På årsplan løser voldgiftsretten i det bulgarske handels- og industrikammer mellem 250 og 300 såvel internationale som nationale tvister. 82 % af de nationale sager løses inden for 9 måneder, mens 66 % af de internationale sager løses inden for 12 måneder.

Samtidig er [voldgiftsdomstolen](#) aktivt involveret i processen med at forbedre voldgiftslovgivningen. Tvister om rettigheder vedrørende fast ejendom, underholdsbidrag eller rettigheder, som er afledt af arbejdsforhold, eller tvister vedrørende immaterielle goder eller familieret kan ikke henvises til voldgiftsdomstolen.

Juridisk database

Domstolenes websteder

Alle bulgarske domstole har et websted med oplysninger om domstolens struktur og aktiviteter, oplysninger om verserende eller allerede afsluttede sager samt andre nyttige oplysninger, som offentligheden har adgang til.

På [det øverste retsråds](#) websted findes en detaljeret liste over domstolene i Bulgarien tillige med disses adresser og websteder (kun på bulgarsk). Retsafgørelser offentliggøres straks på den respektive domstols websted i overensstemmelse med loven om beskyttelse af persondata og loven om beskyttelse af klassificerede oplysninger.

Sagsakter om personers civil- eller sundhedsstatus offentliggøres uden begrundelse.

Se følgende websteder for yderligere nyttige oplysninger:

 [Den øverste forvaltningsdomstol](#)

 [Militærdomstolen](#)

 [Voldgiftsretten](#) i det bulgarske handels- og industrikammer

Den internationale voldgiftsret

Sidste opdatering: 17/12/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Tjekkiet

Specialdomstole

Der findes generelt ingen specialdomstole i Tjekkiet, selv om der er særlige afdelinger af de almindelige domstole (for arbejdsret).

Andre særlige domstole

Forfatningsdomstolen

Forfatningsdomstolen er den retsinstans, der sikrer overensstemmelse med forfatningen.

Ved forfatningsdomstolen behandles sagerne af alle dommerne (i plenum) eller af en af fire afdelingerbestående af tre dommere.

Kun et fuldt plenum kan træffe afgørelser vedrørende grundlæggende spørgsmål af national og retlig betydning. Disse omfatter f.eks. ophævelse af en lov vedtaget af parlamentet, rigsretsanklager mod eller umyndiggørelse af republikkens præsident eller opløsning af et politisk parti.

Et fuldt plenum består af alle dommerne, hvoraf ti skal være til stede, når der træffes en afgørelse. Afgørelser vedrørende følgende spørgsmål kræver et flertal på ni dommere: ophævelse af en lov vedtaget af parlamentet, en afgørelse vedrørende rigsretsanklager mod eller umyndiggørelse af republikkens præsident og en afgørelse baseret på en anden juridisk fortolkning af en afgørelse, som domstolen tidligere har truffet.

Alle andre sager behandles af paneler bestående af tre dommere. Disse omfatter f.eks. sager vedrørende forfatningen, der anlægges af personer eller kommuner, sager om parlamentsmedlemmers valg og valgbarhed og kompetencekonflikter mellem centrale statslige myndigheder og lokale selvstændige organer.

Forfatningsdomstolen består af 15 dommere. Dommere udnævnes for en tiårig periode af republikkens præsident med senatets samtykke. De kan genudnævnes uden begrænsninger.

Domstolen forvaltes af retspræsidenten og to viceretspræsidenter. Hver dommer har sit eget juridiske personale og en sekretær.

Der er yderligere oplysninger på [Forfatningsdomstolens websted](#).

Sidste opdatering: 09/07/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Danmark

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Danmark.

Særlige domstole

Sø- og Handelsretten

Siden oprettelsen i 1862 har [Sø- og Handelsretten](#) behandlet sager vedrørende sø- og handelsforhold fra hele landet.

Sø- og Handelsrettens kompetenceområde er løbende blevet udvidet, så domstolen i dag behandler sager vedrørende **varemærkeloven**, **designloven**, **markedsføringsloven**, **konkurrenceloven**, internationale handelsbetingelser og andre handelsretlige sager.

Derudover behandler **skifteafdelingen** sager om konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord og gældssanering i Storkøbenhavn.

Tinglysingsretten

[Tinglysingsretten](#), hvis kompetenceområde dækker hele Danmark, blev etableret den **1. januar 2007**.

Retten vil med tiden overtage alle tingslysningssopgaver fra byretterne. Tinglysingsretten håndterer **tinglysning af skøder**, **pantebreve** og **andre byrder**, **ægtepagter osv.**

Tinglysingsretten løser også tingslysningstvister. Afgørelser truffet af Tinglysingsretten kan kæres til Vestre Landsret.

Den Særlige Klageret

Den Særlig Klageret træffer afgørelse i **disciplinærsager vedrørende dommere** og andet **juridisk personale** ansat ved domstolene, herunder også domstolene på Færøerne og i Grønland, samt ved Procesbevillingsnævnet. Klageretten behandler derudover anmodninger om genoptagelse af straffesager og kan udelukke en forsvarer i en straffesag.

Den Særlige Klageret er sammensat af en højesteretsdommer, en landsretsdommer, en byretsdommer, en advokat og en jurist med særlig videnskabelig uddannelse.

Forvaltningsdomstole

Der findes ingen forvaltningsdomstole i Danmark.

Sidste opdatering: 10/09/2013

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [de](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Specialdomstole - Tyskland

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Tyskland.

Særlige domstole

Arbejdsretten

Arbejdsretterne behandler arbejdsretlige tvister, der opstår på grundlag af kontraktforhold mellem arbejdsgivere og arbejdstagere (individuel arbejdsret). De behandler også tvister mellem parterne i overenskomster, f.eks. fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer (kollektiv arbejdsret), såvel som mellem arbejdsgivere og tillidsmandsudvalg.

Arbejdsretterne (domstole under delstaterne) er domstole i første instans. Arbejdsrettens dommerkollegium træffer i princippet afgørelser med én juridisk dommer som formand og to lægdommere, hvoraf den ene repræsenterer arbejdstagerne, og den anden repræsenterer arbejdsgiverne. Visse afgørelser uden for den mundtlige forhandling træffes af formanden uden lægdommernes medvirken.

Domstolen i første instans er arbejdsretten (domstol under delstaten). Også her sættes retten med én juridisk dommer og to lægdommere, som repræsenterer henholdsvis arbejdstagere og arbejdsgivere.

Afgørelser i sidste instans træffes af [☞ Forbundsarbejdsretten](#) I afdelingerne herunder er der en formand, yderligere to juridiske dommere og to lægdommere, som repræsenterer henholdsvis arbejdstagere og arbejdsgivere.

Forvaltningsdomstole

Tre forskellige grene af domstolssystemet er ansvarlige for at undersøge forvaltningsmæssige afgørelser: forvaltningsretten, socialsikringsretten og skatteretten. Et vigtigt træk ved disse tre domstole er, at de anvender ex officio-princippet (handler på eget initiativ). Det betyder, at domstolene skal undersøge de faktiske omstændigheder i en sag på eget initiativ (dvs. ikke kun efter anmodning fra en part og uden at være bundet af krav om beviser). Dette skyldes, at afgørelsernes materielle rigtighed har betydning for offentligheden.

Forvaltningsretten

Forvaltningsretten består af tre instanser:

Retten i **første instans** er forvaltningsretten i den enkelte delstat (Verwaltungsgerichte).

Retten i **anden instans** er den højeste forvaltningsret i den enkelte delstat (Oberverwaltungsgericht eller Verwaltungsgerichtshof).

Retten i **højeste instans** er Forbundsforvaltningsretten [☞](#) (Bundesverwaltungsgericht).

Forvaltningsretten i delstaterne er normalt domstol i første instans. Den øverste forvaltningsret fungerer primært som appeldomstol, der undersøger de retlige og faktiske aspekter af afgørelser fra domstolene i første instans. Med meget få undtagelser fungerer forbundsforvaltningsretten som appeldomstol, der udelukkende undersøger lovgivningsmæssige spørgsmål (revision).

Forvaltningsretten er i princippet ansvarlig for alle tvister mellem den offentlige forvaltning og privatpersoner vedrørende korrekt anvendelse af forvaltningslove og bestemmelser. De almindelige domstole behandler dog sager (i stedet for forvaltningsretten), hvor forvaltningen deltager i erhvervslivet på lige fod med private virksomheder, og alle tvister, der opstår som følge af sådanne aktiviteter. Endvidere behandler forvaltningsretten ikke tvister, som i henhold til loven behandles af de almindelige domstole, Socialsikringsretten eller Skatteretten.

I princippet træffes afgørelser under forvaltningsretten af dommerkollegiet. Forvaltningsretten i delstaterne består af tre professionelle dommere og to lægdommere. Den højeste forvaltningsret består normalt af tre fagdommere. Forbundsforvaltningsretten består af fem fagdommere. Sager ved forvaltningsretten i delstaterne kan dog behandles af en endommer.

Socialsikringsretten

Socialsikringsretten har, ligesom Forvaltningsretten, tre instanser med en helt bestemt opgavefordeling. Ud over Socialsikringsretten (Sozialgericht), der fungerer som domstol i første instans, er der en delstatssocialsikringsret (Landessozialgericht) i hver delstat, en appelret og en forbundssocialsikringsret [☞](#) (Bundessozialgericht), der fungerer som højeste appeldomstol vedrørende lovgivningsmæssige spørgsmål (revision).

Socialsikringsretten er primært ansvarlig for at behandle tvister, der vedrører social sikring (pensioner, ulykkes- og sygeforsikring samt de såkaldte rekreationsforsikringer), arbejdsløshedsforsikring og social bistand. Afgørelser under Socialsikringsretten træffes i princippet også af domstolene. En domstol under Socialsikringsretten består af én fagdommer og to lægdommere. Delstatssocialsikringsretten og Forbundssocialsikringsretten består af tre fagdommere og to lægdommere.

Skatteretten

Skatteretten består af skattedomstole i første instans og Forbundsskatteretten [☞](#) (Bundesfinanzhof), der fungerer som højeste appeldomstol vedrørende lovgivningsmæssige spørgsmål. Skatteretten behandler hovedsagelig tvister vedrørende offentlige skatter og afgifter og told. Domstolene under skatteretten består af tre fagdommere og to lægdommere, og domstolene under forbundsskatteretten består af fem fagdommere. Sager i skatteretten kan behandles af en endommer.

Et vigtigt træk ved Forvaltningsretten, Socialsikringsretten og Skatteretten er, at de anvender ex officio-princippet (handler på eget initiativ). Det betyder, at domstolene skal undersøge de faktiske omstændigheder i en sag på eget initiativ (dvs. ikke kun efter anmodning fra en part og uden at være bundet af krav om beviser). Dette skyldes, at afgørelsernes materielle rigtighed har betydning for offentligheden.

Andre særlige domstole

Forbundsforfatningsdomstolen (Bundesverfassungsgericht)

[☞ Forbundsforfatningsdomstolen](#) behandler grundlovmæssige spørgsmål på forbundsniveau. Dens afgørelser er baseret på grundloven (Grundgesetz), og langt størstedelen af de sager, der føres ved forbundsforfatningsdomstolen, er klagesager af grundlovmæssig karakter. De anlægges af borgere, som mener, at deres grundlæggende rettigheder er blevet krænket med hensyn til domme, regeringsforanstaltninger eller love. Generelt kan en appel til Bundesverfassungsgericht kun antages til realitetsbehandling, hvis sagen først uden held er indbragt for alle andre kompetente domstole (dvs. at der er truffet afgørelse i sidste instans, eller hvis appellen undtagelsesvis kunne indgives direkte til prøvelse af en lov).

Delstaternes forfatningsdomstole (Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshof)

Delstaternes forfatningsdomstole er, som navnet antyder, forfatningsdomstolene i de enkelte delstater. De behandler hovedsagelig tvister af grundlovmæssig karakter i henhold til delstatslovgivningen (Landesrecht), som også regulerer disse domstoles oprettelse, forvaltning og kompetence.

Links

[☞ Forbundsarbejdsretten](#)

[☞ Forbundsforvaltningsretten](#)

[☞ Forbundssocialsikringsretten](#)

[☞ Forbundsskatteretten](#)

[☞ Forbundsforfatningsdomstolen](#)

Sidste opdatering: 15/09/2016

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Estland

Dette afsnit indeholder oplysninger om forvaltningsdomstole og de særlige domstole i det estiske domstolssystem.

Særlige domstole

I den estiske forfatning er det fastsat, at oprettelsen af særlige domstole med specifikke kompetenceområder kan ske ved lov. Det er ikke muligt at oprette særdomstole.

Der findes ikke særlige domstole i Estland.

Forfatningsdomstol

Højesteret fungerer både som øverste appelinstans og som forfatningsdomstol.

Som forfatningsdomstol er det højesterets opgave at:

behandle begæringer om at efterprøve, om generelle love eller en afvisning af at udstede sådanne love er i overensstemmelse med forfatningen

behandle begæringer om at efterprøve internationale aftalers overensstemmelse med forfatningen

behandle begæringer om at afgive en udtalelse om fortolkningen af forfatningen i forhold til EU-lovgivningen

behandle begæringer om og klager over beslutninger truffet af parlamentet, dets præsidium og præsidenten

behandle begæringer om at erklære, at et medlem af parlamentet, præsidenten, justitskansleren eller rigsrevisoren ude af stand til at udføre sine pligter i en længere periode

behandle begæringer om at fratage et medlem af parlamentet dets immunitet

tage stilling til, om der skal gives give tilladelse til, at formanden for parlamentet, der fungerer som Estlands præsident, udskrives ekstraordinært valg til parlamentet eller afviser at bekendtgøre en lov

behandle begæringer om at bringe et politisk partis aktiviteter til ophør

behandle klager over og protester mod valgkomitéers beslutninger og handlinger.

Enkeltpersoner kan ikke indgive begæring om prøvelse ved forfatningsdomstolen.

Kontaktoplysninger for højesteret findes på webstedet for [højesteret](#).

Forfatningssager er reguleret i [loven om forfatningsdomstolens procedurer](#).

Forvaltningsdomstole

Forvaltningsdomstole er domstole i **første instans** og behandler forvaltningssager. I Estland fungerer de kun som uafhængige retslige myndigheder i første instans.

Hvis der iværksættes appel af afgørelser, der er truffet af forvaltningsdomstolene, prøves de af appeldomstolene, der er domstole i anden instans.

Forvaltningsdomstolenes stedlige kompetence, proceduren for at anlægge sag ved en forvaltningsdomstol og de processuelle regler er fastsat i [loven om forvaltningsdomstolenes procedurer](#).

Forvaltningsdomstole

Der er to forvaltningsdomstole i Estland: forvaltningsdomstolen i Tallinn og forvaltningsdomstolen i Tartu.

Forvaltningsdomstolene er opdelt i afdelinger.

Forvaltningsdomstolen i Tallinn består af to afdelinger:

Afdelingen i Tallinn

Afdelingen i Pärnu

Forvaltningsdomstolen i Tartu består af to domhuse:

Afdelingen i Tartu

Afdelingen i Jõhvi

Appeldomstole

I Estland er der to appeldomstole, som behandler sager i anden instans.

Appeldomstolen i Tallinn

Appeldomstolen i Tartu

Kontaktoplysninger for domstolene findes på [justitsministeriets websted](#). Der er **gratis** adgang til databasen.

Sidste opdatering: 08/08/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Irland

Dette afsnit indeholder oplysninger om specialretter i Irland inden for rammerne af den almindelige opbygning af retssystemet. Der henvises i denne forbindelse til [Retssystemets opbygning](#) og til [De almindelige retter](#), hvor man kan få generelle oplysninger om domstolene.

Specialretter

Small Claims Court (en ret, der behandler sager om mindre krav)

Småkravsproceduren er en billig og uformel måde, hvorpå man afgøre tvister i forbrugersager, uden at parterne behøver at være repræsenteret af en advokat. Small Claims Court er en underafdeling af District Court. Proceduren kan benyttes i forbindelse med pengekrav, der ikke overstiger 2 000 EUR, når en forbruger køber varer eller tjenesteydelser, der forvoldes mindre skader på hans ejendele, eller han ønsker depositum/forudbetalt husleje tilbagebetalt. Det er ikke nødvendigt at afholde et retsmøde, hvis kravet er ubestridt. Hvis kravet bestrides, og der ikke kan indgås et udenretsligt forlig, behandles sagen af en dommer ved District Court, og rettens afgørelse kan appelleres til Circuit Court.

Commercial Court (Handelsretten)

Handelsretten er faktisk en specialiseret afdeling under High Court. Handelsretten udmærker sig ved, at den er i stand til at behandle sagerne hurtigt. For at opnå dette har den indført sine egne procedurer, som har til formål at fremskynde de berammede sager. Disse procedurer er reguleret i [Bekendtgørelse nr. 63A om procesreglementet ved de overordnede retter](#).

Retten behandler sager, der betegnes som værende af "erhvervs-mæssig" karakter i § 1 i bekendtgørelse nr. 63A. Der er tale om tvister vedrørende selskabsret, insolvensret, intellektuel ejendomsret, entrepriseret, forvaltningsret og forfatningsret. For at sagen kan anlægges i henhold til § 1, litra a), i bekendtgørelse nr. 63A, skal kravet eller modkravet i søgsmålet være på mindst 1 000 000 EUR. Der er ingen beløbsgrænse i sager, der anlægges i medfør af § 1, litra b), hvilket overlader den dommer, der beklæder handelsretten, et skøn i så henseende.

The Drug Treatment Court (en ret, der beskæftiger sig med resocialisering af stofmisbrugere)

Ordningen med resocialisering af stofmisbrugere (*The Drug Treatment Court Programme, DTC*) henhører under District Court. Inden for rammerne af denne ordning tilbydes stofmisbrugere, der er dømt for ikke-voldelige lovovertrædelser, en mulighed for at komme ud af den onde cirkel med narkotika, kriminalitet og fængselsstraffe. Ansøgerne udvælges på grundlag af deres motivation for at gennemføre forløbet.

Andre retter

En række domstolslignende organer behandler sager om indkomstskat, om ret til sociale ydelser, og om krav, der støttes på ligestillingslovgivningen, sager om indvandring, byplanlægning og arbejdsmarkedsrelaterede spørgsmål. Ved disse organer behandles sagerne ikke af dommere, men af sagkyndige, og deres afgørelser kan indbringes for Circuit Court eller High Court.

Sidste opdatering: 30/06/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [el](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Specialdomstole - Grækenland

Dette afsnit indeholder oplysninger om specialdomstolens organisation i Grækenland.

Statsrådet

Statsrådet (Συμβούλιο της Επικρατείας), der er oprettet i medfør af artikel 95 i den græske forfatning, udgør den **øverste forvaltningsdomstol** og udøver sine beføjelser i **plenarforsamlinger** (Ολομέλεια) eller **afdelinger** (τμήματα). Plenarforsamlingen består af Statsrådets præsident, mindst 10 rådsmedlemmer (σύμβουλοι), to associerede rådsmedlemmer (πάρεδροι) og en retsassessor (γραμματέας).

Der er **seks afdelinger**: Afdeling I, II, III, IV, V og VI.

De fire første afdelinger (I, II, III og IV) udøver rådets retslige beføjelser og udøver deres virksomhed i offentlige retsmøder. I møderne deltager afdelingsformanden (Statsrådets vicepræsident), to **rådsmedlemmer**, to associerede rådsmedlemmer og en **retsassessor** (fem medlemmer).

Hver afdeling kan også afholde retsmøder med deltagelse af to ekstra rådsmedlemmer, dvs. syv medlemmer i alt. Dette forekommer kun i sager, der af rådets præsident er henlagt til en afdeling med syv medlemmer, eller som er henvist af en afdeling med fem medlemmer.

Afdeling V er ansvarlig for at behandle dekretter og udøve disciplinære beføjelser. Den består af en formand (rådets vicepræsident), mindst ét rådsmedlem, ét associeret rådsmedlem (med den udslagsgivende stemme) og en retsassessor.

Afdeling VI er ansvarlig for domstolsprøvelse (annullation) af afgørelser truffet i medfør af den offentlige inddrivelseslov (Κώδικας Είσπραξης Δημόσιων Εσόδων) samt skadeserstatning i forbindelse med forvaltningsretlige tvister. Dens sammensætning svarer til de første fire afdelingers.

Statsrådets vigtigste **opgaver** er fastlagt i **forfatningens artikel 95, stk. 1**, og udføres i overensstemmelse med lovgivningen.

Statsrådet har beføjelser:

til efter begæring at annullere bebyrdende forvaltningsakter som følge af magtfordrejning eller tilsidesættelse af de relevante retsforskrifter

til efter begæring at foretage en prøvelse af endelige domme afsagt af de almindelige forvaltningsdomstole som fastsat i lovgivningen

til at behandle særligt vigtige forvaltningsretlige tvister, som ifølge forfatningen er henlagt til rådet, eller som er blevet henvist til rådet i overensstemmelse med lovgivningen.

til at behandle alle bindende dekretter.

Myndighederne skal overholde afgørelser om annullation truffet af Statsrådet. Enhver kompetent myndighed som defineret i loven kan drages til ansvar for at undlade dette.

Revisionsretten

Revisionsretten (Ελεγκτικό Συνέδριο), der er oprettet i medfør af artikel 98 i den græske forfatning, er en **højere retsinstans** med både **retslige opgaver og forvaltningsopgaver**. Den bevarer sin retslige funktion, når den udøver sine forvaltningsretlige beføjelser. Revisionsrettens sammensætning svarer til Statsrådets. Revisionsretten udøver sine beføjelser i **plenarforsamlingen** (Ολομέλεια), **tre afdelinger** (τμήματα) og **enheder** (κλιμάκια).

Dens **vigtigste beføjelser** er at:

føre tilsyn med statens, de lokale myndigheders og andre offentligretlige juridiske personers **udgifter**

føre tilsyn med kontrakter af betydelig økonomisk værdi, der er indgået af staten eller en enhed med samme status

føre tilsyn med de offentlige regnskabsføreres, de lokale myndigheders og andre offentligretlige juridiske personers **regnskaber**

afgive udtalelse om lovforslag vedrørende pensioner eller medregning af ansættelsesperioder i forbindelse med optjening af pensionsrettigheder

udarbejde og indgive rapporter til parlamentet om statens indtægter og udgifter (απολογισμός) og balance (ισολογισμός)

behandle sager om tildeling af pensioner

behandle sager om civile eller militære medarbejderes **erstatningsansvar** for skader påført staten forsætligt eller uagtsomt.

Revisionsrettens afgørelser er ikke underlagt statsrådets retlige kompetence.

Andre særlige domstole

Militærretten (στρατοδικεία), flåderetten (ναυτοδικεία) og flyvevåbnets domstol (αεροδικεία)

Der tale om **særlige straffedomstole**. Alle lovovertrædelser, der begås af militært personel i hæren, flåden eller flyvevåbnet, er (uden undtagelse) underlagt militærdomstolens kompetence.

Den særlige højesteret

Den særlige højesteret (Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο) er en [særlig domstol](#), som svarer til en forfatningsdomstol i den forstand, at de fleste af tvisterne inden for dens kompetenceområde er af forfatningsretlig karakter. Retten, der er oprettet i medfør af artikel 100 i [den græske forfatning](#), er ansvarlig for at træffe afgørelser om gyldigheden af parlamentsvalg, fjerne [parlamentsmedlemmer](#) fra embedet eller løse konflikter mellem de tre øverste græske domstole. Afgørelser truffet af den særlige højesteret er endelige og kan ikke [appelleres](#).

Retten består af Statsrådets præsident, højesterets præsident (Άρειος Πάγος), revisionsrettens præsident, fire af Statsrådets rådsmedlemmer og fire af højesterets rådsmedlemmer (som udpeges ved lodtrækning hvert andet år).

Retspræsidenten er den **ældste af Statsrådets præsident eller højesterets præsident**. Når retten behandler sager om løsning af forfatningsretlige konflikter og tvister eller om fortolkningen af lovbestemmelser, tiltrædes den af to juraprofessorer fra græske universiteter.

Specialdomstolen for sager om retsstridige embedshandlinger

Specialdomstolen for sager om retsstridige embedshandlinger (Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας) er oprettet i medfør af **forfatningens artikel 98** og lov nr. 693/1977 og behandler sager, hvor retsbedsmænd er anklaget for at have begået retsstridige embedshandlinger. Domstolen består af Statsrådets præsident, der fungerer som retsformand, et rådsmedlem fra Statsrådet, et rådsmedlem fra højesteret, et rådsmedlem fra revisionsretten, to juraprofessorer fra græske universiteter og to advokater (medlemmer af det øverste advokatnævn, udpeges ved lodtrækning).

Specialdomstol, der behandler sager om ministeransvar

Specialdomstolen, der behandler sager om ministeransvar (Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών), er oprettet i medfør af **forfatningens artikel 86**.

Retten sættes ved hver sag og består af **seks medlemmer af Statsrådet** og **syv medlemmer af højesteret**, som findes af **parlamentets formand** ved lodtrækning, efter at der er anlagt sag. **Retsmøder tager form** som et offentligt møde i parlamentet og ledes af medlemmerne af de to øverste retsinstanser – som skal være udnævnt eller forfremmet til deres rang, inden der indgives en begæring om, at der rejses en sag. Domstolens formand er det højest rangerende medlem blandt højesterets medlemmer, eller, hvis mere end ét medlem har samme rang, den ældste af disse. **Et medlem af den offentlige anklagemyndighed ved højesteret**, eller dennes stedfortræder, fungerer som offentlig anklager (udpeges ved lodtrækning).

Denne specialdomstol er ansvarlig for at behandle strafbare handlinger begået af regeringens ministre og viceministre under udøvelsen af deres embede, under forudsætning af at sagerne er henvist af parlamentet.

Specialdomstol, der behandler tvister vedrørende retsæbbedsmænds aflønning

Specialdomstolen, der behandler tvister vedrørende retsæbbedsmænds aflønning (Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών), er oprettet i medfør af **forfatningens artikel 88**.

Den består af medlemmer af specialdomstolen i overensstemmelse med **forfatningens artikel 99** samt endnu en professor og endnu en advokat.

Domstolen er ansvarlig for behandling af **tvister om retsæbbedsmænds aflønning (alle typer)** og pensioner, hvis det er sandsynligt, at en løsning af de retlige spørgsmål vil påvirke løn, pension eller skattestatus for et større antal embedsmænd.

Juridiske databaser

☞ **Statsrådets** websted indeholder over 250 000 afgørelser.

Det er **gratis** at benytte databasen.

Følgende websteder tilhører de største **græske forvaltningsdomstole i første instans** (διοικητικά πρωτοδικεία):

☞ **Athens forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Thessalonikis forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Piræus' forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Patras' forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Heraklions forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Larisas forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Alexandroupolis forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Serres' forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Komotinis forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Kavalas forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Xanthis forvaltningsdomstol i første instans**

☞ **Ioanninas forvaltningsdomstol i første instans**

Følgende tjenester findes på webstedet for ☞ **Athens forvaltningsdomstol i første instans**:

søgefunktion vedrørende retspraksis

ny retspraksis.

Følgende tjenester er under opbygning:

udstedelse af certifikater

overvågning af sager

arkivering af retsakter.

Følgende tjenester findes på alle de andre domstoles websteder:

elektronisk ansøgning om certifikater

overvågning af sager.

De fleste af ovennævnte websteder indeholder også oplysninger om domstolenes kompetencer, historie, procedureregler, organisationsdiagrammer, dommere osv.

Der er generelt gratis adgang. Juridiske databaser kan dog kun anvendes af dommere og kræver særlig brugersoftware og id-koder.

Følgende websteder tilhører de største **græske appelforvaltningsdomstole** (διοικητικά εφετεία):

☞ **Athens appelforvaltningsdomstol**

☞ **Thessalonikis appelforvaltningsdomstol**

Der findes følgende tjenester:

lister over berammede retsmøder

elektronisk ansøgning om certifikater

overvågning af sager.

Der er generelt gratis adgang. Juridiske databaser kan dog kun anvendes af dommere og kræver særlig brugersoftware og id-koder.

Relevante links

☞ **Statsrådet**

☞ **Revisionsretten**

Sidste opdatering: 25/06/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogdugave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Spanien

I artikel 117 i den spanske forfatning fra 1978 fastsættes princippet om retslig enhed baseret på domstolenes organisation og virke.

I henhold til den spanske retsorden inddeles det almenretlige område i fem retsområder: Civilretter, strafferetter, forvaltningsdomstole, social- og arbejdsretter samt militærdomstole.

Der findes ikke nogen ekstraordinær retsorden i Spanien, men det skal dog understreges, at der inden for de allerede nævnte retsområder er etableret særlige domstole baseret på saglig kompetence. Eksempler herpå er domstole, der behandler sager vedrørende vold mod kvinder, domstole med særlige ansvarsopgaver i forbindelse med domfældelse i straffesager samt ungdomsdomstole. Disse domstole er almindelige domstole, men er specialiserede inden for deres respektive område.

Særlige domstole

Organisk lov om domstolsordningen [*Ley orgánica del Poder Judicial*] indeholder bestemmelser om følgende særlige domstole:

HANDELSRETTER

Handelsretterne, som påbegyndte deres virke den 1. september 2004, er særlige domstole. De udgør en del af det civile retssystem.

TERRITORIALT ANVENDELSESOMRÅDE

Almindeligvis er der en eller flere handelsretter i hver provins med kompetence i hele provinsen og med sæde i hovedbyen i provinsbyen.

De kan også oprettes i andre byer end i hovedbyen, hvor befolkningens behov, eksistensen af industrielle eller kommercielle centre og den økonomiske aktivitet nødvendiggør det, i hvilken forbindelse omfanget af deres kompetence fastlægges fra sag til sag.

Der kan ligeledes oprettes handelsretter, hvor kompetencen udvides til at omfatte to eller flere provinser inden for den samme selvstyrende region.

KOMPETENCEOMRÅDER

Handelsretterne behandler sager, der opstår i forbindelse med **konkurrencespørgsmål**, på de betingelser, der angives i den regulerende lov herom.

Handelsretter behandler også sager, som falder ind under det civile retssystemets kompetenceområde, der bl.a. vedrører søgsmål i forbindelse med illoyal konkurrence, industriel ejendomsret, intellektuel ejendomsret og reklame samt alle de sager, som inden for denne retsorden fremmer omfanget af regulerende regler for erhvervsdrivende virksomheder og kooperativer.

Handelsretterne har kompetence til at **anerkende og fuldbyrde udenlandske domme og andre retlige afgørelser og voldgiftsavgørelser**, hvis disse vedrører forhold inden for deres kompetenceområde, medmindre de bør behandles af en anden domstol i overensstemmelse med internationale traktater og andre regler.

APPELSAGER

Provsdomstolene behandler de appeller, som loven etablerer, mod afgørelser, der er truffet i første instans af handelsretterne, med undtagelse af dem, der er truffet i insolvenssager, der afgør arbejdsretlige sager, i forbindelse med hvilke en eller flere af domstolens afdelinger skal være specialiseret, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 98 i organisk lov om domstolsordningen [*Ley Orgánica del Poder Judicial*].

Andre afgørelser i appelsager kan anfægtes som bestemt ved organisk lov om domstolsordningen i de deri fastsatte tilfælde.

DOMSTOLE FOR SAGER VEDRØRENDE EF-VAREMÆRKER

Handelsretterne i byen Alicante virker som domstole for sager vedrørende fællesskabsvaremærker [*Juzgados de Marca Comunitaria*], når de udøver deres enekompetence til i første instans at pådømme alle de sager i henhold til Rådets forordning nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker og Rådets forordning nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design.

Når de udøver deres kompetence i denne egenskab, dækker deres stedlige kompetence hele det nationale territorium.

De udgør en del af det civile retssystem.

Desuden behandler de specialiserede afdelinger ved provinsdomstolen i Alicante udelukkende og i anden instans de appeller, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 101 i Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker samt i Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design. I forbindelse med udøvelsen af denne kompetence udvider de deres kompetence til hele det nationale territorium, og som til dette formål alene kaldes domstole for sager vedrørende EF-varemærker.

DOMSTOLE MED SÆRLIGE ANSVARSOPGAVER I FORBINDELSE MED DOMFÆLDELSE I STRAFFESAGER

Domstolene med særlige ansvarsopgaver i forbindelse med domfældelse i straffesager [*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*] har de retlige roller, der er fastsat i strafferetten med hensyn til fuldbyrdelse af frihedsstraffe og sikkerhedsforanstaltninger, retlig kontrol over de dømmende myndigheders disciplinære beføjelser, hvilket omfatter fængselsindsattes rettigheder og fordele og andre forhold i henhold til loven. Disse domstole udgør en del af strafferetssystemet.

TERRITORIALE GRÆNSER

I hver provins og inden for det strafferetlige system er der en eller flere domstole med særlige ansvarsopgaver i forbindelse med domfældelse i straffesager.

I Madrid ligger der en eller flere centrale domstole med særlige ansvarsopgaver i forbindelse med domfældelse i straffesager [*Juzgados Centrales de Vigilancia Penitenciaria*] med kompetence i hele Spanien.

KOMPETENCEOMRÅDER

Domstolene med særlige ansvarsopgaver i forbindelse med domfældelse i straffesager har de jurisdiktionelle roller, der er fastsat i strafferetten med hensyn til fuldbyrdelse af frihedsstraffe og sikkerhedsforanstaltninger, retlig kontrol over de dømmende myndigheders disciplinære beføjelser, hvilket omfatter fængselsindsattes rettigheder og fordele og andre forhold i henhold til loven.

APPELSAGER

Provsdomstolene behandler appeller, der er etableret ved lov, mod afgørelser, der er truffet af provinsdomstole med særlige ansvarsopgaver i forbindelse med domfældelse i straffesager.

De andre appeller, der er omhandlet i lov om domstolsordningen [*LOPJ*], kan indbringes i de tilfælde, der er fastsat i samme.

UNGDOMSDOMSTOLE [JUZGADOS DE MENORES]

TERRITORIALE GRÆNSER

Der er en eller flere ungdomsdomstole i hver provins med kompetence i hele provinsen og med sæde i hovedbyen i provinsen.

I Madrid ligger der en central ungdomsdomstol [*Juzgado Central de Menores*] med kompetence i hele Spanien. Den behandler de sager, der er fastsat i lovgivningen vedrørende mindreåriges strafansvar.

KOMPETENCEOMRÅDER

Ungdomsdomstole har kompetence til at behandle forbrydelser og småforseelser, der er begået af personer i alderen 14-18 år.

Dommere ved ungdomsdomstolene skal udøve de funktioner, der er fastsat i lovgivningen vedrørende mindreårige, som har begået handlinger, der ved lov klassificeres som forbrydelser eller småforseelser, samt andre funktioner i relation til mindreårige, som falder ind under deres kompetenceområde i henhold til loven.

APPELSAGER

Provsdomstolene behandler de appeller, der er fastsat i lovgivningen, mod afgørelser truffet af ungdomsdomstolene i provinsen.

De øvrige appeller i lov om domstolsordningen [*LOPJ*] kan indledes i de tilfælde, der er fastsat i denne lov.

DOMSTOLE, DER BEHANDLER SAGER VEDRØRENDE VOLD MOD KVINDER

TERRITORIALE GRÆNSER

I hver retskreds er der i hovedbyen en eller flere domstole, der behandler sager vedrørende vold mod kvinder, og som har kompetence over hele det pågældende territorium. De tager navn efter navnet på den kommune, hvor de er beliggende.

I retskredse, hvor der kun er én førsteinstans- og forundersøgelssdomstol [*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*], er det den domstol, der behandler de sager, som falder ind under kompetenceområdet for domstole, der behandler sager vedrørende vold mod kvinder.

De udgør en del af strafferetssystemet.

KOMPETENCEOMRÅDER

Domstole, der pådømmer sager vedrørende vold mod kvinder, behandler under det civilretlige system, i overensstemmelse med de procedurer og appellmuligheder, der er foreskrevet i straffeprocessloven [*Ley de Enjuiciamiento Criminal*], bl.a. følgende spørgsmål:

Undersøgelse af påstande om strafansvar, der opstår på baggrund af overtrædelser af bestemmelser i straffeloven, som vedrører manddrab, abort, kvæstelser, fosterskader, frihedsberøvelse, krænkelser af den moralske integritet, seksuelt krænkende handlinger eller enhver anden krænkelse begået med vold eller intimidering, hvor disse er begået mod en nuværende eller tidligere hustru, eller en kvinde, der har eller har haft tilknytning til den krænkende part, i et følelsesmæssigt sammenligneligt forhold, selv uden at være samboende, samt krænkelser begået mod livsarvingerne til den krænkende part, hustruen eller samleveren, eller mod mindreårige børn, handicappede eller invalide personer, der bor sammen med den krænkende part eller er underlagt værgemål, beskikket værgemål, begrænset beskikket værgemål, pleje eller forvaring, af hustruen eller samleveren, herunder i de tilfælde, hvor der er forekommet kønsbestemte voldshandlinger.

Undersøgelse af påstande om strafansvar, som opstår på baggrund af enhver overtrædelse af familiens rettigheder og ansvarsopgaver, hvis ofret er en af de personer, der er anført som sådan i ovenstående afsnit.

Udstedelse af de relevante polititilhold til beskyttelse af ofrene, uden at det i øvrigt berører de kompetenceområder, som falder ind under embedsdomstolen.

Domstole, der pådømmer sager vedrørende vold mod kvinder, kan under det civile retlige system, i overensstemmelse med de procedurer og appelmuligheder, der er foreskrevet i straffeprocessloven, bl.a. behandle følgende spørgsmål:

Forældreskab, moderskab og faderskab.

Omstødelse af ægteskab, separation og skilsmisse.

Sager vedrørende forholdet mellem forældre og børn.

Sager vedrørende behovet for godkendelse af adoptioner.

Domstole, der behandler sager om vold mod kvinder, har alene og udelukkende kompetence i henhold til det civile retlige system, når følgende forhold optræder samtidigt:

I tilfælde af en civilretlig procedure, der vedrører et af emnerne i ovenstående afsnit.

Hvis en af parterne i civilsager er offer for kønsbestemte voldshandlinger.

Hvis en af parterne i civilsager er sigtet for at være gerningsmanden, bagmanden eller medskyldig i forbindelse med kønsbestemte voldshandlinger.

Hvis sager vedrørende kriminelle handlinger er indbragt for de domstole, der behandler sager om vold mod kvinder med hensyn til forbrydelser eller småforseelser, som følger af en voldshandling mod kvinder, eller der er udstedt polititilhold i forbindelse med et offer for kønsbestemt vold.

Hvis dommeren mener, at de ham offentligt forelagte handlinger ikke er et udtryk for kønsbestemt vold, kan han afvise klagen og henvise til den relevante retlige enhed.

I disse tilfælde er mediation ikke tilladt.

APPELSAGER

Provinsdomstolene behandler de i lovgivningen fastsatte appelsager mod afgørelser, der er truffet af provinsdomstole, som behandler sager vedrørende vold mod kvinder.

Andre afgørelser i appelsager kan anfægtes i henhold til organisk lov om domstolsordningen i de deri fastsatte tilfælde.

SÆRLIGE DOMSTOLE EFTER AFTALE MED DEN SPANSKE DOMSTOLSSTYRELSE

I Spanien kan der oprettes særlige domstole, som ikke er omfattet af princippet om, at retsvæsenet udgør én samlet enhed. Da disse domstole indgår i de fem retsgrene, er de ikke nødvendigvis oprettet i henhold til organisk lov om domstolsordningen, som det er tilfældet med handelsretter, ungdomsdomstole eller domstole, der pådømmer sager vedrørende vold mod kvinder, men de kan også være et resultat af den specialisering, som den spanske domstolsstyrelse har fastsat i artikel 98 heri, sådan som det er tilfældet med familiedomstole [*Juzgados de Familia*], pantefogeder [*Juzgados de Ejecución Hipotecaria*] eller fogedretter [*Juzgados de Ejecutorias*].

Andre særlige domstole

I artikel 117 i den spanske forfatning fra 1978 indeholder bestemmelserne om dette enhedsprincip, som er grundlaget for domstolenes organisation og virke. Princippet kommer til udtryk ved eksistensen af én enkelt jurisdiktion med ét enkelt dommerorgan, som udgør den almindelige domstol.

I selve forfatningen fastlægges eksistensen af en række særlige domstole. Det er organer, der handler med fuldstændig uafhængighed og upartiskhed, og de er omfattet af loven.

Disse domstole er:

FORFATNINGSDOMSTOLEN

Den spanske forfatningsdomstol er fastlagt som et udenretsligt organ, men er dog udstyret med jurisdiktionsmæssige kendetegn (artikel 159 i den spanske forfatning fra 1978).

Forfatningsdomstolen er den øverste fortolker af forfatningen, uafhængig og unik inden for sit område, og dens kompetence dækker hele det nationale territorium.

SAMMENSÆTNING

Den omfatter tolv magistrater, der udnævnes af kongen, hvoraf fire foreslås af kongressen (kræver trefemtedels flertal blandt dens medlemmer), fire foreslås af senatet med det samme flertal, to foreslås af regeringen og to af den spanske domstolsstyrelse, og de vælger præsidenten og vicepræsidenten blandt dem selv.

KOMPETENCEOMRÅDER

Forfatningsdomstolen behandler de sager, som loven foreskriver, bl.a.:

Appelsager og sager om, hvorvidt love, lovbestemmelser eller retsakter med lovkraft er i strid med forfatningen.

Appelsager til prøvelse af krænkelser af borgernes rettigheder og frihedsrettigheder, jf. artikel 53.2 i forfatningen.

Forfatningsmæssige konflikter vedrørende kompetence, mellem staten og de selvstyrende regioner eller mellem de enkelte selvstyrende regioner.

Konflikter mellem statens forfatningsorganer.

Erklæringer om internationale traktaters opfyldelse af forfatningens krav.

Yderligere oplysninger findes på: [Forfatningsdomstolen](#)

REVISIONSRETEN

Den spanske revisionsret [*Tribunal de Cuentas*] er den øverste fiskale myndighed, der har ansvaret for kontrol med regnskaberne og for den økonomiske styring af statens og den offentlige sektors udgifter.

Uden at det i øvrigt berører dens egen kompetence, falder revisionsretten ind under den lovgivende magts kompetenceområde og sorterer direkte under parlamentet.

SAMMENSÆTNING

Den består af tolv medlemmer, revisorer [*Consejeros de Cuentas*], hvoraf seks udpeges af kongressen og seks af senatet, og de er på samme måde som dommere underlagt princippet om uafhængighed, uopsigelighed og hvervsuforenelighed.

FUNKTIONER

Revisionsretten har to funktioner:

Den fiskale funktion, karakteriseret ved at være ekstern, permanent og forbrugende, består i at kontrollere, hvorvidt den offentlige sektors økonomisk-finansielle aktivitet opfylder kriterierne for lovlighed, effektivitet og sparsommelighed.

Den juridiske funktion omfatter den proces, hvor de personer, der har ansvaret for forvaltning af offentlig ejendom, formue eller effekter, påtager sig det fiskale ansvar herfor, og formålet hermed er at kompensere offentlige fonde, der har lidt tab som følge af underslæb, forkert, ufuldstændig eller manglende berettigelse, eller som følge af andre årsager eller handlinger.

Yderligere oplysninger findes på:

Revisionsretten

DOMSTOLE FOR SÆDVANERET

I forfatningens artikel 125 anerkendes disse som et af midlerne for offentlig deltagelse i retsplejen.

I henhold til artikel 19 i organisk lov om domstolsordningen anerkendes som domstole for sædvaneret domstolen for forvaltning af vandressourcer i Valencia-regionens lavlandsområder [*Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia*] og rådet af gode mænd fra Murcia [*Consejo de Hombres Buenos de Murcia*].

DOMSTOL FOR FORVALTNING AF VANDRESSOURCER I VALENCIA-REGIONENS LAVLANDSOMRÅDER

Denne domstol, *Tribunal de las Aguas de la Vega de Valencia*, har beføjelse inden for Valencia-regionens territoriale grænser.

Den består af otte syndikater af landarbejdere, der vælges demokratisk af driftslederne i Huerta Valenciana (et frugtbart område i Valencia-regionen), og dens kompetenceområder er en ligelig fordeling af vand mellem de forskellige ejere af landbrugsjord, træffe beslutninger i konkrete sager, der opstår mellem driftslederne, og pålæggelse af de relevante sanktioner ved overtrædelse af kunstvandsbestemmelserne.

RÅDET AF GODE MÆND FRA MURCIA

Dette råd, *El Consejo de Hombres Buenos de Murcia*, er blevet institutionaliseret og reguleret siden 1849 som det øverste retsorgan i det frugtbare Murciaområde. Rådet består af en formand, en sekretær og fem medlemmer.

Rådet af gode mænd fra Murcia afholder sine rådsmøder offentligt hver torsdag i rådhusets mødesal og træffer afgørelse i hver enkelt sag under det pågældende møde eller senest ved det efterfølgende rådsmøde. Rådets afgørelser kundgøres i deres helhed og træffes på basis af flertalsafstemning. Dog er det i tilfælde af stemmelighed formanden, der har den afgørende stemme. De sanktioner, der følger af rådets afgørelser, har udelukkende pengemæssig karakter. Afgørelser truffet af denne domstol er endelige og retskraftige.

Yderligere oplysninger findes på: [Rådet af gode mænd fra Murcia](#).

Relevante links

[DEN SPANSKE DOMSTOLSSTYRELSE](#)

[FORFATNINGSDOMSTOLEN](#)

REVISIONSRETTE

[DOMSTOLE FOR SÆDVANERET](#)

Sidste opdatering: 12/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Frankrig

Dette afsnit indeholder en oversigt over forfatnings- og forvaltningsdomstolene i Frankrig.

Forfatningsrådet (*Conseil Constitutionnel*)

Forfatningsrådet blev oprettet ved **forfatningen for Den 5. Republik** den 4. oktober 1958. Der er ikke tale om en **højesteret**, da rådet ikke befinder sig øverst i den hierarkiske struktur for de juridiske domstole eller forvaltningsdomstolene.

Forfatningsrådet består af **9 medlemmer**, hvoraf en tredjedel udskiftes hvert tredje år. Medlemmerne udpeges af henholdsvis den franske præsident og de to formænd for parlamentets forsamlinger (senatet og nationalforsamlingen) for en periode på **9 år, der ikke kan forlænges**. **Frankrigs tidligere præsidenter** er ved lov livsvarige medlemmer af forfatningsrådet, forudsat at de ikke besidder et hverv, der er uforeneligt med hvervet som medlem af rådet.

Formanden for forfatningsrådet udpeges af Frankrigs præsident blandt rådets medlemmer.

Der er **ingen krav til alder eller erhverv** for at blive medlem af forfatningsrådet. Hvervet som rådsmedlem er imidlertid **uforeneligt** med hvervet som medlem af regeringen eller det økonomiske og sociale råd, samt med enhver form for vælgermandat. Medlemmerne af forfatningsrådet er desuden underlagt de samme krav som medlemmerne af senatet og nationalforsamlingen om, at deres erhverv ikke må være uforenelige.

Forfatningsrådet er en **permanent institution**, der afholder rådsmøder, når der anmodes herom. Retsmøderne foregår altid i **plenium**. Drøftelserne er underlagt en **regel om beslutningsdygtigt flertal**, hvilket betyder, at der altid skal være **7 dommere** til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende. Der kan ikke afgives dissens. Drøftelserne på retsmøder og plenarmøder og afstemningerne er **lukkede for offentligheden og offentliggøres ikke**.

Proceduren er skriftlig og kontradiktorisk. I forbindelse med valgtvister kan parterne dog anmode om at blive hørt. Derudover høres parterne eller deres repræsentanter i forbindelse med undersøgelser af prioriterede forfatningsspørgsmål (*questions prioritaires de constitutionnalité*).

Inden for rammerne af dets kompetencer kan forfatningsrådets **beføjelser** inddeles i to kategorier:

En juridisk kompetence ved to former for tvister:

Tvister vedrørende lovgivningen

Den forebyggende kontrol med lovgivningsteksternes forenelighed med forfatningen (*contrôle de constitutionnalité*) er fakultativ i forbindelse med almene love og internationale aftaler, men obligatorisk i forbindelse med forfatningslove og forordninger vedtaget i nationalforsamlingen. Kontrollen udøves, efter at parlamentet har stemt, men før loven bekendtgøres, før en international aftale ratificeres eller vedtages og før en forordning fra nationalforsamlingen træder i kraft. Den fakultative høring af forfatningsrådet kan ske på anmodning fra en politisk myndighed (den franske præsident, premierministeren eller formanden for senatet eller nationalforsamlingen) eller af 60 medlemmer af nationalforsamlingen eller 60 medlemmer af senatet.

Den 1. marts 2010 indførte man en **undtagelsesvis kontrol med lovgivningsteksternes forenelighed med forfatningen** sammen med indførelsen af prioriterede forfatningsspørgsmål. Siden da kan enhver part i en verserende retssag anfægte en lovforskrifts forenelighed med de forfatningssikrede rettigheder og friheder. Spørgsmålet indbringes for forfatningsrådet, efter at det har været til behandling i enten statsrådet (*Conseil d'Etat*) eller ved kassationsretten (*cour de cassation*), som udtaler sig inden for tre måneder.

Forfatningsrådet har kompetence til at **pådomme spørgsmål vedrørende fordelingen af kompetencer** mellem love og forordninger og kan blive inddraget, enten under lovgivningsproceduren af formanden for den forsamling (senatet eller nationalforsamlingen), der behandler lovtæksten, eller af premierministeren med henblik på at deklassere en lovbestemmelse.

Tvister vedrørende valg eller folkeafstemninger

Forfatningsrådet træffer afgørelser vedrørende **gyldigheden af franske præsidentvalg og folkeafstemninger** og offentliggør valgresultaterne. Det dømmer endvidere i spørgsmål vedrørende gyldigheden af valget af medlemmer til parlamentet, deres valgbarhed og interessekonflikter.

Alle vælgere kan indbringe sager vedrørende valg for forfatningsrådet, og antallet er steget betydeligt efter vedtagelsen af lovgivningen om organisering og kontrol med valgmidlerne, idet forfatningsrådet kan fungerer som appelret for kandidaterne til parlamentsvalget og præsidentvalget

En rådgivende kompetence

Forfatningsrådet afgiver efter direkte anmodning fra den franske præsident udtalelse om anvendelsen af **forfatningens paragraf 16** (statschefens **fulde beføjelser** i tilfælde af **alvorlige kriser**) samt om afgørelser, der træffes under anvendelse af denne paragraf.

Endvidere rådfører regeringen sig med forfatningsrådet i forbindelse med **tekster vedrørende afholdelse af præsidentvalg og folkeafstemninger**.

Alle afgørelserne træffes på samme vis og omfatter:

henvisninger til de gældende tekster og proceduredokumenter

de fremsatte præmisser i form af betragtninger, der analyserer de påberåbte begrundelser, angiver de anvendte principper og svarer på anmodningen en afsluttende dispositiv del inddelt i paragraffer med selve afgørelsen.

Afgørelserne er bindende for de offentlige myndigheder samt alle administrative og retslige myndigheder. De kan **ikke appelleres**. **Retskraften** omfatter ikke kun selve den dispositive del, men også de betragtninger, der ligger til grund for den. Forfatningsrådet giver dog mulighed for appel i forbindelse med berigtigelse af materielle fejl.

Hvis en bestemmelse erklæres forfatningsstridig i forbindelse med den forebyggende kontrol, må den ikke bekendtgøres eller træde i kraft.

En bestemmelse, der erklæres for forfatningsstridig efter prioriterede forfatningsspørgsmål, ophæves fra den dato, hvor forfatningsrådets afgørelse offentliggøres, eller fra den dato, der er fastsat i afgørelsen. Forfatningsrådet fastsætter betingelser og begrænsninger for anfægtelse af virkningerne af en bestemmelse.

Rådet kan træffe forskellige afgørelser i tvister vedrørende anfægtelser af valgresultater, lige fra annullering af stemmesedler til annullering af selve valget, og afgørelserne kan indeholde en erklæring om, at en kandidat ikke er valgbar og/eller at en valgt kandidat må træde tilbage.

I forbindelse med en forebyggende kontrol **forkyndes** afgørelserne for parterne og **offentliggøres** i den **franske statstidende** sammen med lovforslaget og regeringens bemærkninger.

Alle afgørelser truffet af forfatningsrådet siden dets oprettelse er tilgængelige på forfatningsrådets websted.

Forvaltningsdomstolene (*Juridictions administratives*)

Forvaltningsdomstolenes opgaver

Forvaltningsdomstolene fører tilsyn med den offentlige forvaltning og er **uafhængige af denne** (adskillelse af administrative og retslige funktioner) og er endvidere adskilt fra de juridiske domstole (adskillelse af retternes kompetencer). Forvaltningsorganerne kan også føre tilsyn, men deres afgørelser er underlagt domstolskontrol.

Forvaltningsdomstolen behandler sager under almindelig ret i første instans. Der findes en lang række **specialiserede forvaltningsdomstole**, f.eks.:

skatteretterne (*juridictions financières*), f.eks. revisionsretten (*cour des comptes*) og dens regionale afdelinger

retterne for socialstøtte (*juridictions d'aide sociale*), som er udvalg i departementerne og et centralt udvalg for socialstøtte

disciplinære domstole (*juridictions disciplinaires*), f.eks. retten for budgetdisciplin og finansiel disciplin, det øverste råd for retsvæsenet, faglige disciplinære instanser, universitetsdomstole osv.

Deres domme kan i princippet appelleres til **appelinstantse ved de forvaltningsdomstole**, der har afsagt dommen, og disse afgørelser kan efterfølgende appelleres til **statsrådet** (*Conseil d'Etat*). Foruden behandlingen af kassationsager, hvor det i lighed med kassationsretten (*cour de cassation*) udelukkende kontrollerer den korrekte anvendelse af procedurebestemmelser og af retsbestemmelserne i forbindelse med de retsafgørelser, der får forelagt til behandling, dømmer statsrådet også i visse tvister, f.eks. vedrørende ministerielle anordninger, i første og sidste instans.

Kompetencekonflikter mellem de juridiske domstole og forvaltningsdomstolene behandles af en særlig domstol (*tribunal des conflits*), der består af lige mange medlemmer fra kassationsretten og statsrådet. Forvaltningsdomstolen fører tilsyn med, at lovene er forenelige med forfatningen. Den afsiger ikke dom vedrørende de administrative myndigheders foranstaltninger eller handlinger.

Forvaltningsdomstolenes interne struktur

Forvaltningsdomstolene (42) og **forvaltningsdomstolenes appelinstantser** (8) er opdelt i **afdelinger**, som varierer i antal og specialiseringsområder afhængigt af antal ansatte og den af retspræsidenten valgte organisering. Statsrådet (*Conseil d'Etat*) har kun en enkelt judiciel afdeling (afdelingen for tvister), mens de øvrige "administrative" afdelinger udøver rådets rådgivende funktioner.

Afdelingen for tvister (*séction du contentieux*) er opdelt i 10 underafdelinger, der er specialiseret i hvert deres område. Dommerkollegiet i almindelige sager sammensættes af to underafdelinger (9 medlemmer). Hvis det drejer sig om en mere prekær eller ømtålelig sag, kan den behandles i afdelingen for tvister (formændene for hver underafdeling, formanden for afdelingen og dennes næstformænd (17 medlemmer)) eller i rådets øverste forsamling (*assemblée du contentieux*) (formændene for alle afdelingerne under ledelse af statsrådets næstformand (13 medlemmer)).

Medlemmerne af forvaltningsdomstolene

Medlemmerne af forvaltningsdomstolene er ikke dommere (*magistrats*) i traditionel forstand, idet betegnelsen i henhold til den franske forfatning kun tilfalder de juridiske domstole. De er derimod omfattet af den almindelige vedtægt for tjenestemænd. Derfor har reglerne for dem længe ikke indeholdt en eneste bestemmelse, der adskilte dem fra de øvrige tjenestemænd. Dette ændrede sig dog i løbet af 1980'erne, hvor **medlemmerne af forvaltningsdomstolene fik styrket deres retlige uafhængighed**, så de i dag ofte ligestilles med de juridiske dommere. De betegnes i øvrigt som dommere i visse tekster, og alle reglerne vedrørende udøvelsen af deres opgaver sikrer dem en *de facto* uafhængighed.

Mens dommerne ved de juridiske domstole er samlet i én stand, tilhører dommerne ved forvaltningsdomstolene to forskellige stande: dels som medlemmer af statsrådet og dels som medlemmer af forvaltningsdomstolene og deres appelinstantser.

Bestemmelserne vedrørende medlemmerne af statsrådet og medlemmerne af forvaltningsdomstolene og appelinstantserne var længe indeholdt i flere forskellige tekster, men i dag er de alle underlagt de samme bestemmelser i loven om forvaltningsdomstole.

Juridiske databaser på området

De juridiske databaser i Frankrig er offentligt tilgængelige på internettet. Webstedet [Légifrance](#) omfatter således:

JADE-databasen, der indeholder afgørelser fra statsrådet (*Conseil d'Etat*), domstolen til afgørelse af interessekonflikter (*tribunal des conflits*) og forvaltningsdomstolenes appelinstantser samt et udvalg af forvaltningsdomstolenes afgørelser

CONSTIT-databasen, der indeholder afgørelser fra forfatningsrådet (*Conseil Constitutionnel*).

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, der er **gratis** adgang til databasen.

Kort beskrivelse af indholdet

JADE-databasen indeholder 230 000 afgørelser med 12 000 årlige nye registreringer, mens CONSTIT-databasen indeholder 3 500 afgørelser med 150 årlige nye registreringer.

Relevante links

[Domstolenes kompetencer - Frankrig](#)

Sidste opdatering: 17/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Kroatien

De særlige domstole er retter for mindre forseelser, handelsretter og forvaltningsdomstole i første instans, og Kroatiens højere ret for mindre forseelser, Kroatiens højere handelsret samt Kroatiens øverste forvaltningsdomstol er appeldomstole.

Retsplejens forskellige områder:

Retter for mindre forseelser – ved loven om domstolenes områder og sæder blev der oprettet 61 retter for mindre forseelser. Retter for mindre forseelser fælder dom i første instans ved overtrædelser i forbindelse med trafikikkerhed, økonomi og den offentlige orden.

Loven er stadig gældende, men vil blive ophævet den 1. juli 2015, når bestemmelserne i [loven om domstolenes områder og sæder \(lovtidende nr. 128/14\)](#) træder i kraft.

Handelsretter – der er syv handelsretter i Kroatien (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Bjelovar, Varazdin, Zadar), som fælder dom i tvister mellem virksomheder, træffer afgørelse vedrørende begæringer om at oprette eller lukke virksomheder, varetager retternes virksomhedsregistre, iværksætter procedurer vedrørende anerkendelse af udenlandske domstolsafgørelser og voldgiftskendelser i forbindelse med handelstvister, foretager insolvensbehandlinger og yder international retshjælp i forbindelse med bevisoptagelse i udlandet i sager om kommercielle spørgsmål samt andre aktiviteter.

Forvaltningsdomstole – der er fire forvaltningsdomstole i Kroatien: i Zagreb, Split, Rijeka og Osijek. Disse domstole træffer afgørelse ved søgsmål mod individuelle afgørelser truffet af offentligretlige organer, søgsmål mod offentligretlige organers handlinger, søgsmål på grund af manglende vedtagelse af individuelle beslutninger og søgsmål mod administrative afgørelser samt gennemførelsen af administrative afgørelser.

Kroatiens højere ret for mindre forseelser, Kroatiens højere handelsret og Kroatiens øverste forvaltningsdomstol er appeldomstole, som træffer afgørelse vedrørende appeller mod afgørelser fra Kroatiens retter for mindre forseelser, handelsretter og forvaltningsdomstole, og har sæde i Zagreb.

Retter for mindre forseelser

afsiger kendelse i første instans vedrørende mindre forseelser, medmindre loven bestemmer, at sager om mindre forseelser skal føres ved en anden instans yder international retshjælp i sager inden for deres kompetence og varetager andre aktiviteter, der er fastlagt ved lov.

[Retter for mindre forseelser](#) (274 Kb) [hr](#)

Handelsretter

Ud over de beføjelser, som andre love tildeler dem, kan handelsretterne:

fungere i sager vedrørende registrering og varetage retsregistre

træffe beslutning vedrørende registreringer i registret for skibe og lystbåde i de sager, der i henhold til søfartsloven hører under handelsretternes

kompetence, vedrørende begrænsning af skibsejeres erstatningsansvar og klager mod det endelige beregningsgrundlag i forbindelse med groshavarier, medmindre andet er fastlagt ved lov i forbindelse med en særlig type sag

træffe afgørelse om ansøgninger i forbindelse med oprettelse, drift og lukning af en virksomhed

træffe afgørelse i sager, som ikke indeholder en tvist, i henhold til selskabsloven

iværksætte procedurer med henblik på anerkendelse af udenlandske domstolsafgørelser samt voldgiftskendelser i forbindelse med handelstvister

sikre bevismateriale til sager, som ligger inden for deres kompetence

pålægge sikrende retsmidler i sager og i forbindelse med sager, som ligger inden for deres kompetence

træffe afgørelse vedrørende konkursbegæringer og føre konkurssager

yde international retshjælp i forbindelse med bevisoptagelse i udlandet i sager om kommercielle spørgsmål

varetage andre opgaver, der er fastlagt ved lov.

[Handelsretter](#) (192 Kb) [hr](#)

Bemærk, at der vil blive oprettet et nyt netværk af byretter og handelsretter, bestående af 24 byretter og otte handelsretter, den 1. april 2015. Den 1. juli 2015 oprettes et nyt netværk af 22 retter for mindre forseelser. Disse retter er underlagt [loven om domstolenes områder og sæder \(lovtidende nr. 128/14\)](#)

Oplysningerne i dette dokument er på nuværende tidspunkt ajourførte og korrekte, men vil blive ændret efter den 1. april 2015 og den 1. juli 2015.

Forvaltningsdomstole

træffer afgørelse ved søgsmål mod individuelle afgørelser truffet af offentligretlige organer

træffer afgørelse ved søgsmål mod offentligretlige organers handlinger

træffer afgørelse ved søgsmål på grund af manglende vedtagelse af individuelle beslutninger og/eller på grund af, at et offentligretligt organ ikke har ageret inden en lovbestemt frist

træffer afgørelse ved søgsmål mod administrative afgørelser og gennemførelsen af administrative afgørelser

træffer afgørelse i andre sager som fastlagt ved lov.

[Forvaltningsdomstole](#) (180 Kb) [hr](#)

Den højere ret for mindre forseelser

træffer afgørelse vedrørende appeller mod afgørelser fra retterne for mindre forseelser og statsforvaltningsorganerne, der fælder dom i sager om mindre forseelser i første instans, og vedrørende appeller mod afgørelser fra andre myndigheder, hvis dette kræves i henhold til en specifik lov

løser konflikter om domstolskompetence mellem retter for mindre forseelser

træffer afgørelse om ekstraordinære retsmidler mod endelige og bindende afgørelser vedrørende lovovertrædelser, hvis dette kræves i henhold til en specifik lov

varetager andre opgaver, der er fastlagt ved lov.

Kroatiens højere ret for mindre forseelser

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

Tlf.: +385 1 480 75 10

Fax: +385 1 461 12 91

e-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Kroatiens højere handelsret

træffer afgørelse vedrørende appeller mod afgørelser i første instans fra handelsretterne

løser konflikter vedrørende den stedlige kompetence mellem handelsretter og træffer afgørelse vedrørende overførsel af kompetence mellem handelsretterne varetager andre opgaver, der er fastlagt ved lov.

Kroatiens højere handelsret

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

Tlf.: +385 1 489 68 88

Fax: +385 1 487 23 29

<http://www.vtsrh.hr/>

Kroatiens øverste forvaltningsdomstol

træffer afgørelse vedrørende appeller mod domme fra forvaltningsdomstolene og afgørelser, der kan appelleres

træffer afgørelse vedrørende lovligheden af almindelig lovgivning

træffer afgørelse i konflikter om domstolskompetence mellem forvaltningsdomstole

træffer afgørelse i andre sager som fastlagt ved lov.

Kroatiens øverste forvaltningsdomstol

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

Tlf.: +385 1 480 78 00

Fax: +385 1 480 79 28

<http://www.upravnisdudrh.hr/>

Sidste opdatering: 20/07/2016

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogdugave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Italien

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Italien.

Særlige domstole

I henhold til **forfatningens** artikel 102 kan der ikke etableres nye ekstraordinære retter eller særlige domstole. **Inden for rammerne af de ordinære retsinstanter** kan der dog oprettes **afdelinger med speciale inden for bestemte sagsområder**, eller afdelinger hvor domstolens dommere bistås af sagkyndige borgere, som ikke er dommere (f.eks. særlige afdelinger for landbrugssager).

I henhold til forfatningen artikel 103 findes der dog enkelte særlige domstole, herunder forvaltningsdomstole, revisionsretten og militærdomstole (tribunali militari), som allerede fandtes, inden forfatningen trådte i kraft.

Militærdomstolene, der har kompetence til at pådømme overtrædelser af den militære straffelov, der begås af medlemmer af de væbnede styrker, er adskilt fra de almindelige domstole og forvaltes af et selvstyrende organ, nemlig det høje råd for de militære domstole (Consiglio Superiore della Magistratura Militare).

Forvaltningsdomstole

Forvaltningsdomstolene behandler tvister mellem offentlige myndigheder og privatpersoner eller private organer vedrørende afgørelser truffet af den offentlige forvaltning.

Forvaltningsdomstolene udfører legalitetskontrol (og prøver således ikke sagens realitet, forstået som spørgsmålet om, hvorvidt det var hensigtsmæssigt at træffe den pågældende afgørelse) af forvaltningsakter. Sag ved forvaltningsdomstolene anlægges med henblik på at opnå annullation af en forvaltningsakt på grund af inkompetence, tilsidesættelse af gældende lovgivning eller magtfordrejning.

Generelt sondres der mellem de almindelige domstoles og forvaltningsdomstolenes kompetenceområde på grundlag af den subjektive retsstilling – enten et retskrav eller en retlig interesse – der gøres gældende under en retssag: Forvaltningsdomstolene er kompetente med hensyn til den retlige interesse (bortset fra særlige retsområder, der henhører under forvaltningsdomstolenes enekompetence).

Det selvstyrende organ for forvaltningsdomstolene er dommerrådet for forvaltningsdomstolene (Consiglio di presidenza della giustizia amministrativa).

De **regionale forvaltningsdomstole** (Tribunali amministrativi regionali) er domstole i første instans.

Statsrådet (Consiglio di Stato) er en appeldomstol.

Revisionsretten og skatteretterne fungerer som forvaltningsdomstole på bestemte områder.

Revisionsretten (Corte dei Conti) består af dommere og regnskabskyndige fra anklagemyndigheden. Efterforskningen af sagerne foretages af en afdeling under statsadvokaturen (Ufficio del procuratore generale), som er tilknyttet retten. Efter en nylig reform omfatter revisionsretten nu uafhængige regionale afdelinger, der træffer afgørelser, og som udøver en kontrolfunktion.

Det selvstyrende organ for revisionsretten er dommerrådet (Consiglio di Presidenza).

Revisionsretten har kompetence til at:

udføre en forebyggende kontrol af, at en lang række foranstaltninger truffet af regeringen og andre offentlige organer er i overensstemmelse med lovgivningen

kontrollere den offentlige forvaltnings økonomistyring og dennes ejendomsadministration

træffe afgørelse i spørgsmål vedrørende offentlige regnskaber, pensioner og tjenestemænds ansvar.

Skatteretterne (commissioni tributarie) har kompetence på området for skatter og afgifter.

Juridiske databaser

På webstedet for [militærdomstolene](#) findes der historiske oplysninger og oplysninger om retssager. Der findes også arkivalier vedrørende de vigtigste sager om retsforfølgning af krigsforbrydere (af historisk art).

På webstedet for [de regionale forvaltningsdomstole og statsrådet](#) er der gratis adgang til retslisterne samt til fuldstændige gengivelser af domme, kendelser og pålæg i tvister mellem offentlige myndigheder og privatpersoner eller private organer vedrørende afgørelser truffet af den offentlige forvaltning. Af hensyn til databeskyttelsen er adgangen til verserende sager underlagt visse begrænsninger.

På revisionsrettens websted offentliggøres rettens vigtigste afgørelser og domme, og der er gratis adgang til disse.

Revisionsrettens websted fungerer også som portal for rettens regionale afdelinger og indeholder mange oplysninger om deres beføjelser og funktion.

Databasens navn og URL-adresse

[Militærdomstolsafsnit på webstedet for forsvarsministeriet](#)

[Websted for forvaltningsdomstolene](#)

Sidste opdatering: 02/04/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Cypern

Der findes følgende særlige domstole i Republikken Cypern (Κυπριακή Δημοκρατία):

- **familiedomstole (Οικογενειακά Δικαστήρια)**
- **arbejdsret (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)**
domstol for lejekontrol (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων) og militærdomstolen (Στρατιωτικό Δικαστήριο).

Særlige domstole

Familiedomstol

Familiedomstolen er enekompetent til at pådømme sager om skilsmisse, forældremyndighed, ægtefællebidrag samt ejendomsretlige tvister mellem ægtefæller, der er medlem af den græskortodokse kirke. Hvis parterne tilhører andre religiøse grupper i Cypern og f.eks. er armenere, maronitter eller romersk katolske, er familiedomstolen for religiøse grupper enekompetent.

Der findes tre familiedomstole, en for Nicosia og Kyrenia, en for Limassol og Paphos og en for Larnaca og Famagusta. I Nicosia findes desuden familiedomstolen for religiøse grupper, der dækker hele Cypern.

Sager, der indbringes for familiedomstolen, pådømmes af en enkelt dommer, undtagen skilsmissesager, som behandles af et kollegium bestående af tre dommere.

Arbejdsretten

Arbejdsretten er enekompetent til at pådømme alle arbejdsretlige tvister vedrørende ansættelsesophør såsom udbetaling af godtgørelse for uberettiget bortvisning (undtagen hvis kravet overstiger to års løn, hvor distriktsdomstolen kompetent), fratrædelsesgodtgørelse, afskedigelsesgodtgørelse samt krav, der baseret på selve arbejdskontrakten, såsom skyldig løn, årlig ferie, 13. månedsløn eller gratialer. Den er også kompetent til at pådømme civile krav baseret på lov om beskyttelse af moderskab (Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος), sager vedrørende forskelsbehandling og sexchikane på arbejdspladsen samt tvister mellem pensionsfonde (Ταμεία Πρόνοιας) og deres medlemmer.

Arbejdsretten består af en præsident eller en dommer, der er medlem af Republikkens juridiske tjeneste (Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας), samt to lægdommere, der udpeges på grundlag af en anbefaling fra arbejdsgiver- og arbejdstagerside. Lægdommerne har udelukkende en rådgivende funktion.

Der findes tre arbejdsretter i Cypern i henholdsvis Nicosia, Limassol og Larnaca.

Domstolen for lejekontrol

Domstolen for rentekontrol er kompetent til at pådømme sager vedrørende generhvervelse af besiddelse af udlejet ejendom, fastlæggelse af rimelig leje og tilsvarende sager.

Hver domstol for lejekontrol (tre i alt) består af en præsident, der er dommer, og to lægdommere, som udpeges af lejer- og udlejerforeninger. Lægdommerne har udelukkende en rådgivende funktion.

Militærdomstolen

Militærdomstolen er kompetent til at pådømme militærpersoners lovovertrædelser af militærstraffeloven (Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας), lov om nationalgarden (Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος), straffeloven (Ποινικός Κώδικας) eller enhver anden lov, uanset hvilken dom de idømmes. Privatpersoner kan også indbringes for militærdomstolen i henhold til militærstraffeloven eller enhver anden lov.

Hvis anklagede har rang af oberst eller derover, sammensættes militærdomstolen på samme måde som kriminaldomstolen.

Retspræsidenten er en dommer fra Cyperns juridiske tjeneste. To officerer, der udpeges af det øverste retsråd (Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο), fungerer også som dommere, men de har udelukkende en rådgivende funktion.

Forvaltningsdomstole

Begæringer om ophævelse af forvaltningslove behandles i første instans af én dommer fra højesteret og en anke af et kollegium bestående af fem dommere.

Juridiske databaser

Der findes ingen officiel juridisk database. Der findes en række private juridiske databaser – nogle, hvor adgang er betinget af abonnement, andre, hvortil der er gratis adgang.

De indeholder oplysninger om domme og primær lovgivning.

Sidste opdatering: 25/06/2013

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Letland

Dette afsnit giver et overblik over de særlige domstole i Letland.

Særlige domstole

Letlands forfatningsdomstol

Det fremgår af [Letlands forfatning](#), at Letland har en **forfatningsdomstol**, som er en uafhængig retsinstans, der foretager en prøvelse af, om loven i sager inden for dens kompetenceområde er i overensstemmelse med forfatningen, og den behandler også andre sager, som den er tillagt ved lov.

Forfatningsdomstolen kan kende love og andre retsakter eller dele deraf ugyldige.

I medfør af artikel 16 i [loven om forfatningsdomstolen](#) behandler forfatningsdomstolen sager vedrørende:

lovenes forenelighed med forfatningen

foreneligheden af internationale aftaler, som Letland har undertegnet eller indgået, med forfatningen (indtil sådanne aftaler er blevet vedtaget af *Saeima* (Letlands parlament))

foreneligheden af love og forskrifter eller dele heraf med trin højere retsakter

foreneligheden med lovgivningen af andre retsakter (undtagen forvaltningsakter), som vedtages af parlamentet, ministerkabinetet, præsidenten, parlamentets formand eller premierministeren

foreneligheden med lovgivningen af bekendtgørelser, ved hvilke en minister, som handler efter bemyndigelse af ministerkabinetet, har suspenderet afgørelser truffet af et lokalråd

lettisk national lovgivnings forenelighed med internationale aftaler, som Letland har indgået, og som ikke strider mod forfatningen.

Forfatningsdomstolen sættes med syv dommere, der er godkendt af et flertal af Parlamentets medlemmer (mindst 51 stemmer). Tre af dommerne beskikkes på forslag af mindst ti medlemmer af parlamentet, to på forslag af ministerkabinetet, og yderligere to på forslag af højesterets samlede dommerkollegium.

De kandidater, som højesteret foreslår, skal vælges blandt Letlands dommere.

Forfatningsdomstolen kan ikke af egen drift indlede en retssag. Den behandler kun sager på begæring af personer som fastlagt i lovgivningen. Ifølge gældende lovgivning kan en sag indbringes for forfatningsdomstolen af:

Letlands præsident

Saeima

mindst tyve parlamentsmedlemmer

ministerkabinetet

den offentlige anklager

statsrevisionens råd

et lokalråd

ombudsmanden, hvis den institution eller embedsmand, der udstedte den anfægtede bekendtgørelse, ikke har udbedret de konstaterede mangler inden for den af ombudsmanden fastlagte frist

en domstol, der behandler en civil sag, straffesag eller forvaltningssag

en dommer ved et matrikelkontor, som registrerer fast ejendom og dermed forbundne rettigheder i matrikelregistret

enhver fysisk eller juridisk person, hvis grundlæggende rettigheder ifølge forfatningen er blevet krænkede

retsrådet (*Tieslietu padome*), inden for dets ved lov fastlagte kompetenceområde.

Forfatningsdomstolens samlede dommerkollegium behandler sager vedrørende foreneligheden af love, ministerkabinetets forskrifter og andre af kabinettet vedtagne retsakter med forfatningen, overensstemmelse mellem bestemmelser i national lettisk lovgivning og internationale aftaler indgået af Letland, som ikke strider mod forfatningen, og overensstemmelse mellem forfatningen og internationale aftaler undertegnet eller indgået af Letland (indtil disse aftaler godkendes af *Saeima*) og love eller forskrifter eller dele heraf. Andre sager behandles af et kollegium bestående af tre dommere, medmindre forfatningsdomstolen bestemmer andet.

Forfatningsdomstolens afgørelser er endelige og får retskraft ved deres meddelelse. En dom afsagt af forfatningsdomstolen og den fortolkning, der heri gives af en omtvistet bestemmelse, er bindende for alle centrale og lokale offentlige organer (herunder domstole) og embedsmænd samt fysiske og juridiske personer.

En lovbestemmelse, som forfatningsdomstolen har erklæret uforenelig med anden trin højere lovgivning, betragtes som ugyldig fra dagen for offentliggørelsen af forfatningsdomstolens dom, medmindre forfatningsdomstolen bestemmer andet. Hvis forfatningsdomstolen har erklæret en international

aftale, som Letland har undertegnet eller indgået, uforenelig med forfatningen, skal ministerkabinetet straks tage skridt til at ændre, opsige eller suspendere aftalen eller udtræde af den.

Juridiske databaser

Databasens navn og URL-adresse

[Sager anlagt ved forfatningsdomstolen \(søgefunktion\)](#)

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, der er **gratis adgang**.

Databasens indhold i korte træk

Databasen indeholder domme fra Letlands forfatningsdomstol.

Yderligere oplysninger

Søgeinterface og dommene i databasen findes på lettisk og engelsk.

Links

[Letlands forfatningsdomstol](#)

Sidste opdatering: 09/08/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Litauen

Denne side indeholder oplysninger om Litauens særlige domstole.

Særlige domstole

[Litauens forfatningsdomstol](#) (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) sikrer **forfatningens** forrang i retssystemet. Den træffer afgørelse i

forfatningsretlige spørgsmål og undersøger, om lovene og andre retsakter, som parlamentet har vedtaget, er i overensstemmelse med forfatningen, og om akter udstedt af præsidenten eller regeringen overholder forfatningen og lovgivningen.

Forvaltningsdomstole

Der er seks forvaltningsdomstole i Litauen:

Litauens øverste forvaltningsdomstol (*Lietuvos Vyriausias administracinis teismas*)

fem regionale forvaltningsdomstole.

Den øverste forvaltningsdomstol

Den **øverste forvaltningsdomstol** (*Vyriausiasis administracinis teismas*) er domstol i første og sidste instans i forvaltningssager, der henvises til den i henhold til lovgivningen. Den behandler appeller af domme, afgørelser og kendelser fra de regionale forvaltningsdomstole og afgørelser fra distriktsdomstolene i sager om forvaltningsmæssige forseelser.

Den øverste forvaltningsdomstol behandler endvidere andragender om genåbning af afsluttede forvaltningssager, herunder sager om forvaltningsmæssige forseelser på områder, der er specificeret i loven. Den øverste forvaltningsdomstol har udviklet en ensartet retspraksis for fortolkning og anvendelse af love og andre retsakter.

Regionale forvaltningsdomstole (*apygardų administraciniai teismai*)

Regionale forvaltningsdomstole er domstole med særlig kompetence. De behandler klager (andragender) vedrørende forvaltningssager og offentlige eller interne forvaltningers handlinger eller undladelser (manglende opfyldelse af forpligtelser).

De regionale forvaltningsdomstole behandler tvister inden for **offentlig forvaltning** og spørgsmål vedrørende lovligheden af forvaltningslove, skattestruktur osv. Inden individuelle retsakter vedtaget eller handlinger foretaget af offentlige forvaltninger begæres behandlet ved en forvaltningsdomstol, kan de anfægtes i forundersøgelsesfasen. I så fald undersøges tvisterne af kommunale udvalg for offentlige forvaltningstvister, distriktsudvalg for forvaltningstvister og **det øverste udvalg for forvaltningstvister** (*Vyriausioji administracinij ginčų komisija*).

Sidste opdatering: 18/02/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [fr](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Specialdomstole - Luxembourg

Dette afsnit indeholder en oversigt over de særlige domstole i Luxembourg.

Særlige domstole

Juridisk domstol (Juridiction de l'ordre judiciaire)

Det sociale voldgiftsnævn og det høje råd for socialsikring

Alle **tvister på det sociale sikringsområde** vedrørende tilknytning til en socialsikringsordning, bidrag, administrative bøder og ydelser, bortset fra dem, der er omfattet af artikel 317, eller som vedrører artikel 147 og 148 i socialforsikringsloven, behandles af voldgiftsnævnet og i appelsager af det høje råd for socialsikring. Afgørelser afsagt i sidste instans af voldgiftsnævnet og domme afsagt af det høje råd kan indbringes for kassationsdomstolen.

Forvaltningsdomstole (Juridictions de l'ordre administratif)

Forvaltningsdomstolen

Medmindre andet er fastsat i lovgivning, behandler forvaltningsdomstolen, der har sæde i Luxembourg by, appeller af afgørelser truffet af forvaltningsretten i **annullationssøgsmål** vedrørende individuelle eller generelle forvaltningsakter. Forvaltningsdomstolen behandler endvidere appelsager, hvor den **træffer realitetsafgørelse** vedrørende afgørelser truffet af andre forvaltningsretter i sager om ændring af afgørelser, når disse retsinstanser i medfør af speciallove har kompetence hertil.

Alle advokater, der kan føre sager ved de almindelige domstole, kan også procedere sager for forvaltningsdomstolen. Det er imidlertid kun advokater, der er "opført på liste I" i advokatforeningens årligt ajourførte advokatfortegnelse, der har ret til at foretage sagsforberedende foranstaltninger og udfærdige processkrifter (ministère d'avoué).

Staten repræsenteres ved forvaltningsdomstolen af en embedsmand eller en advokat.

Forvaltningsretten

Forvaltningsretten, der har sæde i Luxembourg by, træffer afgørelse i søgsmål, der støttes på inkompetence, overskridelse af beføjelser, magtmisbrug og tilsidesættelse af love eller forskrifter til beskyttelse af private interesser, der er anlagt til prøvelse af **forvaltningsafgørelser**, som i henhold til loven eller andre retsforskrifter ikke kan indbringes for andre instanser, og i søgsmål til prøvelse af generelle forvaltningsafgørelser, uanset hvilken myndighed der har truffet dem. Den pådømmer i princippet også indsigelser mod påligning af direkte skatter og kommunale skatter og afgifter.

Det er muligt at appellere afgørelser afsagt af forvaltningsretten til forvaltningsdomstolen.

Forvaltningsretten træffer realitetsafgørelse i appelsager vedrørende afgørelser truffet af skattemyndighederne (directeur de l'Administration des contributions directes), når der i de relevante love er fastsat en sådan appellmulighed.

Andre særlige domstole

Forfatningsdomstolen

Forfatningsdomstolen træffer afgørelse ved dom om, **hvorvidt love er i overensstemmelse med forfatningen** med undtagelse af love om godkendelse af traktater.

Når en part ved en juridisk domstol eller en forvaltningsdomstol rejser spørgsmålet om, hvorvidt en lov er i overensstemmelse med forfatningen, skal den pågældende domstol forelægge sagen for forfatningsdomstolen, undtagen hvis den finder, at: a) det er ikke nødvendigt at prøve spørgsmålet for at afsige dom, b) spørgsmålet er ugrundet, eller c) forfatningsdomstolen allerede har afgjort et spørgsmål vedrørende samme forhold.

Forfatningsdomstolen består af retsformanden for højesteret, retsformanden for den øverste forvaltningsdomstol, to dommere fra kassationsdomstolen og fem dommere udpeget af storhertugen efter fælles udtalelse fra højesteret og forvaltningsdomstolen. Forfatningsdomstolen består af en afdeling, der træder sammen med fem dommere.

De juridiske databaser på disse områder

Se [afsnittet om domstolene](#) på Justitsministeriets websted.

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, adgangen til databasen er **gratis**.

Kort beskrivelse af indholdet

Se webstedet for [voldgiftsnævnet og det høje råd for socialsikring](#).

Se [forvaltningsdomstolens](#) websted.

Se [forfatningsdomstolens](#) websted.

Relevante links

[Justitsministeriet](#)

Sidste opdatering: 27/03/2015

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Ungarn

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Ungarn.

Særlige domstole

Forvaltnings- og arbejdsretter

Ungarns grundlov definerer retssystemet som en flertrinsstruktur og indeholder bestemmelser om *oprettelse af særlige domstole til behandling af visse sagstyper*. *I retssystemet fungerer forvaltnings- og arbejdsretter (közjagzatási és munkaügyi bíróságok) som særlige domstole.*

Forvaltnings- og arbejdsretterne blev oprettet med virkning fra den 1. januar 2013. Indtil da blev deres opgaver blevet varetaget af arbejdsretter og almindelige domstole.

Som domstole i første instans behandler forvaltnings- og arbejdsretter sager vedrørende domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser og sager, som vedrører ansættelsesforhold og lignende juridiske forhold, samt andre sager, som er fastlagt i loven. De almindelige domstole eller, når det drejer sig om domstolsprøvelse, Højesteret (Kúria), fungerer som andeninstans.

Forfatningsdomstolen (Alkotmánybíróság)

Forfatningsdomstolen er et organ, der er uafhængigt af og adskilt fra domstolssystemet.

Forfatningsdomstolens væsentligste opgave er at beskytte forfatningen, og domstolen har sæde i Budapest.

Forfatningsdomstolen består af femten medlemmer, der vælges for en periode på 12 år med to tredjedele flertal af medlemmerne af det ungarske parlament. Blandt forfatningsdomstolens dommere vælges en formand med to tredjedele flertal af parlamentets medlemmer. Formandens mandat varer indtil udløbet af den pågældende dommers embedsperiode ved forfatningsdomstolen. Det er ikke tilladt for forfatningsdomstolens dommere at være medlem af et politisk parti eller at deltage i politiske aktiviteter. Forfatningsdomstolens jurisdiktion, opbygning og funktion er beskrevet i forfatningslove.

kontrol af, at love, der er blevet vedtaget, men endnu ikke bekendtgjort, er i overensstemmelse med forfatningen

kontrol af, at love, der skal anvendes i en konkret sag, er i overensstemmelse med forfatningen, iværksat på begæring af en dommer

kontrol af, at love, der skal anvendes i en konkret sag, er i overensstemmelse med forfatningen, iværksat på foranledning af en appelsag i overensstemmelse med forfatningen

kontrol af, at retsafgørelser er i overensstemmelse med forfatningen, iværksat på foranledning af en appelsag i overensstemmelse med forfatningen

kontrol af, at lovgivning er i overensstemmelse med forfatningen efter begæring fra regeringen, en fjerdedel af parlamentets medlemmer eller kommissæren for grundlæggende rettigheder (alapvető jogok biztosa)

kontrol af, at lovgivningen er i overensstemmelse med internationale traktater

udøvelse af øvrige beføjelser og pligter i henhold til forfatningen eller andre forfatningslove.

Inden for rammerne af sit kompetenceområde i litra b), c) og d) ophæver forfatningsdomstolen love og andre lovgivningsmæssige beslutninger, der findes at være i strid med forfatningen,

inden for rammerne af sit kompetenceområde i litra d) annullerer domstolen retsafgørelser, der findes at være i strid med forfatningen,

inden for rammerne af sit kompetenceområde i litra f) kan domstolen ophæve love og andre lovgivningsmæssige beslutninger, der findes at være i strid med internationale traktater,

eller træffe bestemmelse af de retsvirkninger, der er fastlagt i forfatningslovene.

Juridisk database

Du kan finde flere oplysninger på webstedet for [den ungarske forfatningsdomstol \(Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága\)](#).

Relaterede links

[Officielt websted for den ungarske forfatningsdomstol](#)

[Officielt websted for de ungarske domstole](#)

Sidste opdatering: 06/04/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[mt\]](#) er blevet ændret for nylig. Den

sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores

oversættere.

Specialdomstole - Malta

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Malta.

Særlige domstole

Forfatningsdomstolen	Anden instans Appel	Denne domstol behandler appelsager vedrørende angivelige krænkelser af menneskerettighederne, fortolkninger af forfatningen og loves ugyldighed . Den har også kompetence til at afgøre spørgsmål om medlemmer af repræsentanternes hus og sager, der er henvist til hertil, vedrørende valg af medlemmer af repræsentanternes hus.	Beklædes af en retspræsident og to andre dommere
1. afdeling af civilretten	Første instans	1. afdeling af civilretten behandler også sager om angivelige krænkelser af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder , som er tilsikret ved forfatningen og den europæiske konvention til beskyttelse af	Beklædes af en dommer

		menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.	
Arbejdsretten	Første instans	Denne domstol behandler sager vedrørende uretmæssige afskedigelser og diskriminerende eller anden ulovlig behandling på arbejdspladsen .	Beklædes af en opmand
Huslejenævnet	Første instans	Huslejenævnet behandler sager vedrørende ændringer af betingelserne i lejekontrakter , herunder huslejestigninger og opsigelse. Sådanne sager skal vedrøre lejekontrakter, der er indgået før den 1. juni 1995.	Beklædes af en magistrat
Ekspropriationsnævnet	Første instans	Ekspropriationsnævnet behandler sager vedrørende klassifikation af eksproprieret jord, ekspropriation til offentlige formål og erstatning til ejeren.	Beklædes af en magistrat
Nævnet for forpagtning af landbrugsjord	Første instans	Dette nævn behandler sager vedrørende forpagtning af landbrugsjord og krav fra ejere vedrørende opsigelse af forpagtningsaftaler.	Beklædes af en magistrat
Forvaltningsretten	Første instans	Denne domstol har kompetence til at prøve forvaltningsakter .	Beklædes af en dommer eller en magistrat
Domstolen for opsplitning af dødsboer	Første instans	Denne domstol behandler og afgør sager vedrørende opsplitning af aktiver , der i fællesskab ejes af arvingerne efter en afdød person .	Beklædes af en opmand
Appeldomstolen for konkurrence- og forbrugersager	Appel	Denne domstol behandler og afgør appeller af afgørelser, kendelser eller foranstaltninger iværksat af generaldirektoratet for konkurrence og generaldirektoratet for forbrugere. Domstolens afgørelser er endelige, bortset fra i undtagelsestilfælde, hvor appeller er tilladt. Disse appeller er imidlertid begrænset til retsspørgsmål.	Beklædes af en dommer og to medlemmer
Domstolen til prøvelse af notarialakter	Første instans	Dette er en særlig domstol, der fører tilsyn med alle notarer, notarialarkiver og det offentlige register. Den har beføjelse til at besøge og inspicere notarialarkiverne, det offentlige register og notarialkontorer samt at pålægge disciplinære sanktioner. Domstolen har også kompetence til at pålægge berigtigelse af ukorrekte oplysninger, der er indeholdt i det offentlige register.	Beklædes af medlemmer, der benævnes visitatorer

Forvaltningsdomstole

Domstolsprøvelse er en proces, hvormed en afgørelse truffet af et ministerium, en myndighed eller et agentur kan prøves og i sidste instans annulleres af domstolene, hvis den viser sig at være ulovlig.

Muligheden for domstolsprøvelse er tilgængelig for alle forurettede som følge af en regeringsbeslutning eller -foranstaltning, der berører dem. Det er artikel 469A i kapitel 12 i Maltas love, der giver domstolene disse beføjelser. Selv i fraværet af denne lovbestemmelse kan domstolsprøvelse betragtes som en **iboende beføjelse for domstolene** på grundlag af den doktrin om magtens tredeling, som demokratiske lande normalt anvender.

De almindelige domstole – dvs. 1. afdeling af civilretten – har kompetence i sådanne sager, og der er mulighed for at anke til appelretten.

Retsplejeloven trådte i kraft den 1. januar 2009 og dannede grundlag for oprettelsen af **forvaltningsretten**. Denne uafhængige og upartiske retsinstans efterprøver forvaltningsakter i sager, der indbringes af forurettede personer, og afgør tvister, der er henvist til denne ret. Den beklædes af en nuværende eller tidligere dommer eller magistrat i Malta. Rettens afgørelser kan ankes til appelretten.

Andre særlige domstole

De lokale domstole

De lokale domstole er en integreret del af retssystemet i Malta. De kan betragtes som en **forlængelse af domstolene** og behandler lovovertrædelser, der – selv om de virker ubetydelige – kan være til stor gene for den almene befolkning. De lokale domstole beklædes af en særlig dommer ("Commissioner for Justice"), som udnævnes og afskediges på samme måde som enhver anden dommer/magistrat?. Dette sikrer, at alle borgere får mulighed for at fremsætte klager, samtidig med at de grundlæggende principper for en retfærdig behandling respekteres. Der er ni lokale domstole, som har adskillige lokale råd under sig.

Juridiske databaser

Der henvises til den maltesiske webside "**Domstolssystemet i medlemsstaterne – Malta**", som indeholder detaljerede oplysninger om og links til relevante databaser.

Relevante links

 [Ministeriet for indre anliggender og national sikkerhed](#)

[Ministeriet for justitsanliggender, kultur og lokale myndigheder](#)

[Domstolstjenester](#)

[Domstolstjenester – Sentenzi Online](#)

[Domstolstjenester – Retslige procedurer](#)

[Domstolstjenester – Brug af retsbygninger](#)

[Domstolstjenester – Statistik](#)

[Domstolstjenester – Tvangsauktioner](#)

[Domstolstjenester – Formularer \(på maltesisk\)](#)

[Juridiske tjenester \(Maltas love\)](#)

Sidste opdatering: 13/05/2015

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Nederlandene

Dette afsnit indeholder oplysninger om de særlige domstole i Nederlandene.

Forvaltningsdomstole

Forvaltningsdomstolene i Nederlandene er:

Distriktsdomstol (Rechtbank): første instans for alle forvaltningsretlige sager.

Appeldomstol (Gerechtshof): appeldomstol for alle skattesager.

Højesteret (Hoge Raad): højesteret for alle skattesager.

Central appelret (Centrale Raad van Beroep): appeldomstol (og sidste instans) for socialsikringsager.

Appelret for handel og industri (College van Beroep voor het bedrijfsleven): appeldomstol (og sidste instans) for socialøkonomisk forvaltningsret.

Statsrådets forvaltningsretlige domstolsmyndighed (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State): Appeldomstol (og sidste instans) for alle forvaltningsretlige sager, der ikke kan afgøres af andre appeldomstole.

Juridiske databaser

Oplysninger kan findes på webstedet om [retssystemet i Nederlandene](#).

Relevante links

[Det nederlandske retsvæsen og Nederlandenes højesteret](#)

Sidste opdatering: 11/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Østrig

Følgende afsnit indeholder oplysninger om de særlige domstole civile sager og straffesager i Østrig.

Særlige domstole

I princippet behandler alle domstole alle typer retssager.

I de største østrigske byer findes der dog en række særlige domstole:

fem i Wien, der behandler civile sager, straffesager, handelssager (to domstole) samt arbejdsretlige sager og socialsikringsager

to i Graz, der behandler henholdsvis straffesager og øvrige sager.

Arbejdsretlige sager består hovedsagelig af civile søgsmål om ansættelsesforhold, der er defineret i paragraf 50 i loven om beskæftigelse og socialsikring (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz – ASGG*). De har deres egne processuelle regler, der svarer til reglerne for civile sager, men med nogle særregler tilføjet. Arbejdsretlige sager behandles i første instans af delstatsretterne (*Landesgerichte*), i anden instans af appeldelstatsretterne (*Oberlandsgerichte*) og endelig i tredje instans af højesteret (*Oberster Gerichtshof*). Afgørelser træffes af en afdeling (*Senat*) af den pågældende domstol bestående af en eller flere juridiske dommere (*Berufsrichter*) og to lægdommere (*Laienrichter*), en fra arbejdsgiverforeningerne og en fra fagforeningerne.

Appelproceduren i arbejdsretlige sager minder om appelproceduren i civile sager, men der er færre restriktioner for appeller. Eksempelvis kan en appel af et retligt spørgsmål (*Revision*) indgives til højesteret uden hensyntagen til tvistens værdi, hvis det retlige spørgsmål er af væsentlig betydning.

Handelssager består hovedsagelig af civile sager, hvor en af parterne er en erhvervsdrivende. De er defineret i paragraf 51 i loven om retternes kompetence (*Jurisdiktionsnorm*). Med nogle få undtagelser behandles de som almindelige civile sager. En lægdommer, der repræsenterer handelsstanden, bistår de juridiske dommere, når sagen behandles af en afdeling af en af retterne i første eller anden instans, men ikke ved højesteret.

I **sager henhørende under den frivillige retspleje** (*Verfahren außer Streitsachen*) skal domstolene tage stilling til privatretlige spørgsmål, som de får forelagt på grund af deres særlige karakter (visse betalinger, spørgsmål om forældremyndighed og andre sager, hvor der ikke normalt findes to parter med modsatrettede interesser).

Som hovedregel skal sådanne sager behandles i første instans af distriktsdomstolene, hvis afgørelser kan appelleres til de regionale domstole og i sidste instans til højesteret. I første instans behandles sagerne af en enkelt dommer eller af justitsfuldmægtige (*Rechtspfleger*), som er specialuddannede embedsmænd. I anden og tredje instans behandles de af tre eller fem juridiske dommere.

Appelproceduren i sager henhørende under den frivillige retspleje svarer til proceduren i civile sager. På grund af sagernes særlige karakter er der dog færre restriktioner for appeller. Der er også begrænset mulighed for at fremsætte nye anbringender i appelsagen, som går ud over de argumenter og anbringender, sagsøger fremsatte i første instans.

På grund af de mange forskellige typer sager, der hører under den frivillige retspleje, findes der en lang række særregler for bestemte områder.

Forvaltningsdomstole

I Østrig er det med virkning fra den 1. januar 2014 de relevante forvaltningsorganer, der træffer afgørelse i første og sidste instans i denne type sager. Deres afgørelser kan via en *Beschwerde* indbringes for forbundsforvaltningsretten eller forvaltningsretten i delstaten (*Verwaltungsgericht des Bundes oder des Landes*). Forvaltningsretternes afgørelser kan under visse betingelser appelleres til forvaltningsdomstolen (*Verwaltungsgerichtshof*) i form af *Revision*.

Andre særlige domstole

Særlig stilling

De domstole, der er kompetente med hensyn til den offentlige ret (*Gerichtshöfe des öffentlichen Rechts*), dvs. forfatningsdomstolen og forvaltningsdomstolen, har en særlig stilling i den østrigske retsorden. De er ganske vist uafhængige domstole, men de hører ikke - ligesom de

forvaltningsretter, der blev oprettet den 1. januar 2014 - ikke ind under justitsministeriet. Forfatningsdomstolen og forvaltningsdomstolen er organisatorisk selvstændige. Begge domstole er placeret i Wien og har kompetence i hele Østrig.

Deres saglige kompetence adskiller sig ligeledes fra de almindelige domstole. De træffer ikke afgørelse i civile sager og i straffesager (heller ikke i anden instans), men har særlige opgaver på det offentligretlige område. Med virkning fra den 1. januar 2015 bliver det imidlertid muligt for parterne i en sag, der er blevet afgjort af en ordinær ret, at fremsætte en begæring for forfatningsdomstolen om ophævelse af en lov eller en bekendtgørelse.

Forfatningsdomstolen

Forfatningsdomstolens (*Verfassungsgerichtshof*) primære opgave er at kontrollere, at afgørelser truffet af domstolene er i overensstemmelse med forfatningen og de grundlæggende rettigheder. Den skal især kontrollere, at følgende retsakter er i overensstemmelse med forfatningen:

forbunds- og delstatslove

bekendtgørelser (*Verordnungen*) udstedt af forvaltningsorganer

endelige afgørelser (*Bescheide*) truffet af forvaltningsorganer.

Forfatningsdomstolen kan om nødvendigt ophæve dem alle.

I modsætning til dommere ved andre domstole er dommerne ved forfatningsdomstolen ikke juridiske dommere (*Berufsrichter*), men æresdommere (*Honoratiorenrichter*). De er fremtrædende personer, der allerede har haft en succesrig juridisk karriere i andre stillinger. De fleste af dem udøver deres hverv på deltidsbasis og kan således have andet arbejde ved siden af (f.eks. som dommere eller universitetsprofessorer, dog ikke som embedsmænd). Dommerne ved forfatningsdomstolen træder som regel sammen fire gange årligt.

Forvaltningsdomstolen

Forvaltningsdomstolen (*Verwaltungsgerichtshof*) **kontrollerer lovligheden af hele den offentlige forvaltning** med undtagelse af bekendtgørelser (*Verordnungen*), som kun kan prøves og ophæves af forfatningsdomstolen. Forvaltningsdomstolen behandler hovedsageligt appeller (*Revisionen*) af afgørelser truffet af forvaltningsretterne under, såfremt det gøres gældende, at en sådan afgørelse er retsstridig.

Juridiske databaser

Hjemmesiden [der österreichischen Justiz](#) indeholder oplysninger om det østrigske retssystem.

Er der gratis adgang til den juridiske database?

Ja.

Relevante links

[Zuständigkeit der Gerichte - Österreich](#)

Sidste opdatering: 25/04/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Polen

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Polen.

Særlige domstole

Der findes adskillige særlige domstole i Polen.

Højesteret (Sąd Najwyższy)

Højesteret er den øverste domstolsmyndighed. Den fører retligt tilsyn med afgørelserne fra alle andre domstole og sikrer, at love og retspraksis fortolkes ensartet.

Højesteret hører ikke ind under de almindelige domstole. Den behandler kassationssager og andre ankesager i forbindelse med domstolsafgørelser. Den træffer også beslutninger, der har til formål at klargøre lovbestemmelser, som rejser tvivl, eller som anvendes forskelligt i de domme, der afsiges. Endvidere træffer højesteret afgørelse i retlige spørgsmål i forbindelse med specifikke sager.

Den polske højesteret (Sąd Najwyższy) offentliggør sine afgørelser sammen med deres begrundelse på sit [websted](#), Polish Supreme Court, der også foreligger på engelsk.

Forfatningsdomstolen (Trybunał Konstytucyjny)

I det polske retssystem betragtes forfatningsdomstolen (Trybunał Konstytucyjny) ikke som en almindelig domstol.

Forfatningsdomstolen træffer afgørelse i sager, der vedrører:

den nationale lovgivnings og internationale aftalers overensstemmelse med den polske forfatning

den nationale lovgivnings overensstemmelse med internationale aftaler, som skal ratificeres, før de kan vedtages af parlamentet

overensstemmelse med forfatningen, for så vidt angår retsfor skrifter, der er udstedt af centrale statslige myndigheder, ratificerede internationale aftaler og love

overensstemmelse med forfatningen for så vidt angår politiske partiers målsætninger og aktiviteter

overtrædelser af forfatningen.

Alle afgørelser fra forfatningsdomstolen offentliggøres sammen med deres begrundelse på webstedet for [Polens forfatningsdomstol](#), Constitutional Court for Poland, der også foreligger på engelsk.

Statsdomstolen (Trybunał Stanu)

Statsdomstolen (Trybunał Stanu) behandler sager, hvor nuværende (eller tidligere) højtstående personer i statsforvaltningen er anklaget for overtrædelse af forfatningen eller andre love.

Du kan finde flere oplysninger på webstedet for [statsdomstolen i Polen](#).

Forvaltningsdomstole

Forvaltningsdomstolene omfatter **den øverste forvaltningsdomstol** (Naczelny Sąd Administracyjny) og de **regionale forvaltningsdomstole** – én domstol for hvert **voivodskab** eller hver region (województkie sądy administracyjne).

Den øverste forvaltningsdomstol:

afgør, hvorvidt beslutninger og generelle retsregler fra henholdsvis lokale og statslige forvaltningsorganer (terenowe organy administracji publicznej) er i overensstemmelse med lovgivningen

afsiger kendelse i klager over forvaltningsmæssige afgørelser, over afgørelser, der er truffet i forbindelse med forvaltningssager som svar på klager (eller afslutter sådanne sager), og over afgørelser, der kan ankes på grundlag af sagens beskaffenhed

behandler visse beslutninger fra kommunale myndigheder eller foreninger under disse myndigheder

afgiver svar på juridiske spørgsmål, som appeliinstanser i lokalforvaltningen har anmodet domstolen om at undersøge.

Den øverste forvaltningsdomstol har offentliggjort alle sine afgørelser sammen med deres begrundelse siden 1. oktober 2007, og der tilføjes stadig afgørelser til databasen, som ligger forud for denne dato. Domstolens websted foreligger kun på polsk.

 Den øverste forvaltningsdomstol (Naczelny Sąd Administracyjny) offentliggør sine afgørelser sammen med deres begrundelse på sit websted.

Sidste opdatering: 10/12/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Spécialdomstole - Portugal

Dette afsnit indeholder oplysninger om organiseringen af de specialiserede domstole i Portugal.

Almindelige domstole i første instans (Tribunais judiciais de 1.ª instância)

Domstolene fungerer som almindelige domstole i civile sager og straffesager, og de har kompetence til at behandle alle sager, der ikke er tillagt andre domstole. De har som regel generel kompetence.

Der kan også være domstole med særlig kompetence (som behandler sager på grundlag af den relevante rettergangsmåde) og specialiserede domstole, som behandler særlige sager (uanset rettergangsmåde).

Domstole med særlig kompetence:

Straffedomstole (Tribunais de Instrução Criminal)

Straffedomstolene gennemfører strafferetlige undersøgelser, afgør, om der skal rejses tiltale, og varetager de retslige opgaver i forbindelse med efterforskningen.

Familie- og ungdomsdomstole (Tribunais de Família e Menores)

Familie- og ungdomsdomstolenes kompetence omfatter følgende:

behandling af sager vedrørende personers civilstand: sager vedrørende separation, bodeling og skilsmisse samt alle dermed forbundne retshandlinger, som f.eks. formueopgørelse og indledende retsmøder, sager vedrørende omstødelse eller annullering af civile ægteskaber og sager vedrørende fuldbyrdelse af afgørelser om underholdsbidrag mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller

behandling af sager vedrørende slægtskab: bevilling af adoption, spørgsmål om udøvelse af forældreansvar eller andre spørgsmål i den forbindelse, officielle moderskabs-/faderskabserklæringer og behandling af sager vedrørende formodet faderskab

behandling af sager vedrørende beskyttelse af udsatte mindreåriges interesser: udstedelse af påbud vedrørende mindreårige, der misrøgtes, forlades eller lever i fattigdom, eller som befinder sig i situationer, der sandsynligvis kan bringe deres sundhed, uddannelse eller retskaffenhed i fare, eller behandling og afgørelse af ansøgninger vedrørende beskyttelse af mindreårige mod overgreb i familien eller på de institutioner, i hvis varetægt de er anbragt.

Arbejdsretten (Tribunais de Trabalho)

I civile sager er arbejdsretten f.eks. ansvarlig for at behandle:

sager vedrørende arbejdsforhold og forhold, der etableres med henblik på at indgå ansættelseskontrakter

sager vedrørende arbejdsulykker og erhvervsrelaterede sygdomme

tvister, der opstår mellem institutioner, som yder socialsikrings- eller familieydelser, og modtagerne heraf, hvis de vedrører en af parternes rettigheder, juridiske beføjelser eller lovbestemte forpligtelser, uden at det berører forvaltnings- og skattedomstolenes kompetence

civile sager vedrørende strejker.

Handelsdomstole (Tribunais de Comércio)

Handelsdomstolene er bl.a. ansvarlige for at behandle:

insolvenssager, hvis skyldneren er en erhvervsvirksomhed, eller hvis det insolvente bo omfatter et selskab

sager vedrørende ikke-eksistens, annullering og ophævelse af memoranda og vedtægter

sager vedrørende suspension eller ophævelse af selskabsbeslutninger

anerkendelsessøgsmål, hvor påstanden vedrører industriel ejendom i sager omfattet af loven om industriel ejendom.

Maritime domstole (Tribunais Marítimos)

De maritime domstole er bl.a. ansvarlige for at behandle sager om:

erstatning for skader, der forårsages af eller rammer skibe, både og andre flydende fartøjer, eller som følger af deres maritime anvendelse under de generelle lovbestemte betingelser

kontrakter vedrørende byggeri, reparation, køb og salg af skibe, både og andre flydende fartøjer, såfremt de er beregnet til maritim anvendelse

aftaler vedrørende søtransport eller kombinerede eller multimodale transportaftaler

aftaler vedrørende forsikring af skibe, både og andre flydende fartøjer beregnet til maritim anvendelse, og deres last

pant og rettigheder i skibe eller både ud over reel sikkerhed med hensyn til flydende fartøjer og deres last

civilretligt ansvar vedrørende forurening af havet og andre farvande under deres jurisdiktion.

Straffuldbyrdelsesdomstole (Tribunais de Execução de Penas)

Disse domstole har bl.a. ansvar for:

bevilling af betinget løsladelse (*liberdade condicional*) og tilbagekaldelse heraf

kontrol, udvidelse og fornyet undersøgelse af sikkerhedsforanstaltninger vedrørende tilbageholdelse af utilregnelige personer (*inimputáveis*)

bevilling af prøveløsladelse (*liberdade para prova*) og tilbagekaldelse heraf

erklæringer om, at en fængselsdom er afsonet, forvaringsdomme (*pena relativamente indeterminada*) eller sikkerhedsforanstaltninger i form af institutionsanbringelse.

Domstol med særlig kompetence inden for immateriel ret (Tribunal de Competência Especializada para a Propriedade Intelectual)

Denne domstol har sæde i Lissabon og har ansvar for at behandle sager vedrørende ophavsret og tilknyttede rettigheder, industriel ejendom,

internetdomæner, selskaber og varemærker samt appeller af afgørelser truffet af den nationale styrelse for industriel ejendom (*Instituto Nacional da*

Propriedade Industrial), det nationale institut for videnskabelig analyse (*Fundação para a Computação Científica Nacional*) og instituttet for justitssekretærer

og notarer (*Instituto dos Registos e do Notariado*).

Domstole med specifik kompetence

Domstole med specifik kompetence behandler sager på grundlag den relevante rettergangsmåde. De er ikke domstole, men snarere opdelinger af

distriktsdomstole i civile afdelinger (*varas cíveis*), strafferetlige afdelinger (*varas criminais*), civilretlige dommerkollegier (*juízos cíveis*), strafferetlige

dommerkollegier (*juízos criminais*), dommerkollegier, der behandler mindre civilsager (*juízos de pequena instância cível*), dommerkollegier, der behandler

mindre straffesager (*juízos de pequena instância criminal*), og fogedretter (*juízos de execução*).

Varas civeis har kompetence til at behandle sager vedrørende domme, hvis værdi overstiger appeldomstolens kompetence, såfremt loven foreskriver den kollektive retsinstans' medvirken.

Varas criminais har bl.a. kompetence til at behandle straffesager, der henhører under den kollektive retsinstans eller nævningedomstolen.

Juízos civeis har kompetence til at behandle civile sager, som ikke henhører under jurisdiktionen for *varas civeis* eller *juízos de pequena instância cível*.

Juízos criminais har bl.a. kompetence til at behandle straffesager, som ikke henhører under *varas criminais* eller *juízos de pequena instância criminal*.

Juízos de pequena instância cível har kompetence til at behandle civile sager ved summariske procedurer (*processo sumaríssimo*) og civile sager, som ikke er omhandlet i den civile retsplejelov, som er omfattet af en særlig procedure, og hvor afgørelsen ikke kan gøres til genstand for almindelig appel. *Juízos de pequena instância criminal* har bl.a. kompetence til at behandle sager, som er underlagt en af de tre summariske procedurer (*processo sumário, abreviado* eller *sumaríssimo*).

Som en del af tvangsfuldbyrdsproceduren har fogedretten kompetence til at udføre de opgaver, der er fastlagt i den civile retsplejelov.

Sidste opdatering: 15/11/2013

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Spécialdomstole - Rumænien

Denne side indeholder oplysninger om Rumæniens særlige domstole.

Særlige domstole

Børne- og familiedomstolen i Braşov

Børne- og familiedomstolen i Braşov behandler sager vedrørende lovovertredelser begået af børn eller mod børn. Inden denne domstol blev oprettet, blev sådanne sager behandlet af den regionale domstol i Braşov.

Særlige domstole

Der er tre særlige domstole (de tidligere handelsdomstole):

den særlige domstol i Cluj

den særlige domstol i Mureş

den særlige domstol i Argeş.

De behandler sager vedrørende erhvervsdrivende. Alle personer, der udfører selvstændig virksomhed, betragtes som erhvervsdrivende.

Militærretter

Militærretternes kompetence er fastlagt i strafferetsplejeloven. Hver militærret har status af en militær afdeling.

Militærretternes hierarki er som følger:

fire militærdomstole (i Bukarest, Cluj-Napoca, Iaşi og Timişoara)

militærdomstolen i Bukarest

den militære appelret i Bukarest.

Militærretterne har militære dommere, sekretærer, arkivarer og andre medarbejdere.

Militærdomstole

Der er fire militærdomstole i Rumænien i følgende byer:

Bukarest

Cluj-Napoca

Iaşi

Timişoara.

Som de øverste domstole i første instans behandler militærdomstolene sager vedrørende forbrydelser mod Rumæniens forsvarsevne (dvs. forbrydelser mod militærorden og disciplin, forbrydelser begået på slagmarken osv.) eller andre lovovertredelser begået i forbindelse med administrative opgaver af militært personel til og med rang af oberst.

Den regionale militærdomstol i Bukarest

Den regionale militærdomstol behandler følgende sager:

Som **domstol i første instans** behandler den sager vedrørende følgende lovovertredelser begået i forbindelse med administrative opgaver af officerer til og med rang af oberst:

visse forbrydelser mod liv, fysisk integritet eller helbred

visse forbrydelser mod den personlige frihed

visse seksualforbrydelser

visse lovovertredelser i forbindelse med ejendom

visse lovovertredelser på eller i forbindelse med arbejdspladsen

visse lovovertredelser, der hindrer rettens pleje

forsættelige lovovertredelser, der resulterer i ofrets dødsfald eller selvmord

lovovertredelser, der involverer handel med eller ulovlig indtagelse af narkotika

svigagtig konkurs, hvis lovovertredelsen har tilknytning til banksystemet.

Som **prøvelsesdomstol** behandler den begæringer om fornyet prøvelse af domme afsagt af militærdomstole for overtrædelser, hvor retssagen er indledt efter forudgående anmeldelse fra en krænket part, og begæringer om fornyet prøvelse af strafferetlige domme afsagt af militærdomstole i forbindelse med forebyggende foranstaltninger, midlertidig løsladelse eller retsbevarende foranstaltninger og strafferetlige domme afsagt af militærdomstole i forbindelse med fuldbyrdelse af strafferetlige domme eller rehabilitering og andre sager, der specifikt er omhandlet i lovgivningen.

Den regionale militærdomstol træffer også afgørelser i sager om **kompetencekonflikter** mellem **militærdomstole** under dens kompetence.

Den militære appelret i Bukarest

Den militære appelret behandler følgende sager:

som **domstol i første instans**:

forbrydelser mod statens sikkerhed eller mod freden og menneskeheden begået af militært personel

forbrydelser begået af dommere ved militærdomstole og regionale militærdomstole eller af militære anklagere, der er tilknyttet disse retter

som **appelret**: appeller af domme afsagt af en regional militærdomstol i første instans

som **prøvelsesdomstol**: begæringer om fornyet prøvelse af strafferetlige domme afsagt af en militærdomstol i første instans, dog ikke sager, der er omfattet af en regional militærdomstols kompetence, og andre sager, der specifikt er omhandlet i lovgivningen

den træffer afgørelse i sager om **kompetencekonflikter** mellem de regionale militærdomstole eller mellem militærdomstole og regionale militærdomstole eller mellem militærdomstole under de forskellige regionale militærdomstoles kompetence og i andre sager, der specifikt er omhandlet i lovgivningen.

Forvaltningsdomstole

Der er ingen forvaltningsdomstole i Rumænien. Retternes særlige forvaltningsafdeling har beføjelse til at behandle forvaltningssager.

Andre særlige domstole

Forfatningsdomstolen

Forfatningsdomstolen har ni dommere, der udpeges for en embedsperiode på ni år, som ikke kan forlænges eller fornyes. Tre dommere udpeges af **Deputeretkammeret**, tre af **Senatet** og tre af den **rumænske præsident**. Forfatningsdomstolens dommere vælger præsidenten for forfatningsdomstolen ved hemmelig afstemning for en embedsperiode på tre år. Forfatningsdomstolen udskifter en tredjedel af sine dommere hvert tredje år.

Ifølge den **rumænske forfatnings** artikel 146 tillægges forfatningsdomstolen følgende beføjelser:

Den afgør, om **love** er i overensstemmelse med forfatningen, før de stadfæstes, efter henvisning fra enten den rumænske præsident, formanden for et af Parlamentets to kamre, regeringen, kassationsdomstolen, ombudsmanden, mindst 50 deputerede eller mindst 25 senatorer eller på eget initiativ vedrørende ethvert initiativ om forslag til revision af forfatningen.

Den afgør, om **traktater** eller andre internationale aftaler er i overensstemmelse med forfatningen, efter henvisning fra enten formanden for et af Parlamentets to kamre, mindst 50 deputerede eller mindst 25 senatorer.

Den afgør, om **Parlamentets** bekendtgørelser er i overensstemmelse med forfatningen, efter henvisning fra formanden for et af Parlamentets to kamre, en parlamentsgruppe, mindst 50 deputerede eller mindst 25 senatorer.

Den afgør indsigelser vedrørende forfatningsstridigheden af **love og bekendtgørelser**, der fremsættes over for domstole eller handelsvoldgiftsretter. Sådanne indsigelser kan også fremsættes direkte af ombudsmanden.

Den afgør **retstvister** af forfatningsmæssig art mellem offentlige myndigheder på begæring af den rumænske præsident, formanden for et af Parlamentets to kamre, premierministeren eller præsidenten for det øverste retsråd.

Den sikrer, at **proceduren** for valg af den rumænske præsident overholdes, og bekræfter valgresultatet.

Den fremsætter **rådgivende udtalelser** om forslag til at afsætte den rumænske præsident.

Den bekræfter tilstedeværelsen af **omstændigheder**, der kan begrunde tilstedeværelsen af et fungerende statsoverhoved, og den meddeler Parlamentet og regeringen sine konklusioner.

Den sikrer, at **proceduren** for tilrettelæggelse og afholdelse af folkeafstemninger overholdes, og bekræfter resultatet heraf.

Den kontrollerer, om betingelserne for, at borgerne udøver deres **lovgivningsinitiativ**, er opfyldt.

Den afgør indsigelser om, hvorvidt et **politisk parti** er forfatningsstridigt.

Den varetager andre **opgaver**, den pålægges i medfør af den organiske lov om forfatningsdomstolen (lov nr. 47/1992, som offentliggjort igen).

Juridiske databaser

Følgende juridiske databaser er tilgængelige online:

Kassationsdomstolen offentliggør sin retspraksis på sit eget [websted](#).

Domstolene offentliggør resuméer af deres domme på domstolsportalen. Se f.eks. [resuméer af domme afsagt af appelretten i Bukarest](#).

[Rumæniens juridiske database](#), som ejes og vedligeholdes af **Rumæniens lovgivningsråd**, indeholder den rumænske lovgivning i sin helhed (love, regeringsbekendtgørelser, regeringsbeslutninger osv.).

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, der er gratis adgang til databasen.

Relevante links

[Domstolenes kompetence – Rumænien](#)

Sidste opdatering: 20/03/2014

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[sl\]](#) er blevet ændret for nylig. Den

sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Specialdomstole - Slovenien

Der findes flere oplysninger om domstolene i Slovenien på det [officielle websted for Sloveniens højesteret](#). Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Slovenien.

Retterne for arbejdsretlige spørgsmål og retten for socialretlige spørgsmål i første instans (Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje)

Arbejdsretterne har kompetence til at afgøre individuelle og kollektive arbejdsretlige tvister, og socialretterne har kompetence i sociale tvister i henhold til bestemmelserne i lovgivningen.

Retterne for arbejdsretlige spørgsmål og retten for socialretlige spørgsmål i første instans træffer afgørelse i første instans. Landsretten for arbejds- og socialretlige spørgsmål (Višje delovno in socialno sodišče) træffer afgørelse i appelsager i forbindelse med afgørelser truffet af retterne for arbejdsretlige spørgsmål og retten for socialretlige spørgsmål i første instans, mens Sloveniens højesteret træffer afgørelse i appelsager og i forbindelse med fornyet prøvelse af afgørelser truffet af landsretten for arbejds- og socialretlige spørgsmål.

En ret for arbejdsretlige spørgsmål har kompetence til at træffe afgørelse i nedenstående individuelle arbejdsretlige tvister:

om ansættelsesforholds indgåelse, beståen, varighed og ophør

om rettigheder, forpligtelser og ansvar i tilknytning til ansættelsesaftaler mellem arbejdstagere og arbejdsgivere eller personer, der er indtrådt i deres rettigheder

om rettigheder og forpligtelser i tilknytning til arbejdsforholdet mellem en arbejdstager og en arbejdsleder, som arbejdstageren arbejder for i henhold til en kontrakt mellem arbejdsgiveren og brugeren

mellem arbejdsgivere og ansøgere i forbindelse med ansættelsesprocedurer

om rettigheder og forpligtelser i tilknytning til industriel ejendomsret, som er aftalt mellem arbejdstager og arbejdsgiver på grundlag af ansættelsesforholdet

om arbejde, der udføres af unge under 15 år, lærlinge/elever, skoleelever og studerende

om sager vedrørende personalestipendier mellem arbejdsgiver og elever eller studerende

om sager om ulønnet prøveansættelse inden for områder, der er fastsat i loven.

En ret for arbejdsretlige spørgsmål har desuden kompetence til at afgøre, om et forsikringssselskab er medsagsøgt i en erstatningssag, som hører under retten for arbejdsretlige spørgsmåls kompetenceområde.

Hvis sagsøger er arbejdstager, er den kompetente domstol ikke blot den domstol, som har den almindelige geografiske kompetence, men også domstolen i den retskreds, hvor arbejdet bliver eller blev udført eller skulle have været udført, og domstolen i den retskreds, hvor ansættelsesforholdet blev indgået.

En ret for arbejdsretlige spørgsmål har kompetence til at træffe afgørelse i nedenstående kollektive arbejdsretlige tvister:

om gyldigheden af kollektive aftaler og fuldbyrdelsen heraf mellem aftaleparterne eller mellem aftaleparterne og andre personer

om kompetence i kollektive forhandlinger

om kollektive aftalers overensstemmelse med loven, om indbyrdes overensstemmelse mellem kollektive aftaler og om overensstemmelse mellem

arbejdsgiverens generelle retsakter og loven og de kollektive aftaler

om lovligheden af strejker og andre faglige aktioner

om arbejdstagernes medbestemmelsesret

om fagforeningernes beføjelser i forbindelse med ansættelsesforhold

i forbindelse med afgørelser om fagforeningernes repræsentativitet

inden for områder, der er fastsat i loven.

I forbindelse med behandlingen af overenskomstmæssige arbejdstvister, hvor arbejdsgiveren er part i sagen, har domstolen med den overordnede geografiske kompetence, for så vidt angår arbejdsgiveren, den geografiske kompetence.

Retten for socialretlige spørgsmål har kompetence til at afgøre følgende socialretlige tvister:

1. inden for pensions- og invalideforsikring:

om rettigheder til og fra pensions- og invalideforsikring

om rettigheder til og fra supplerende pensionsforsikring

om betaling af bidrag til obligatorisk pensions- og invalideforsikring og obligatorisk supplerende pensionsforsikring

om specifikation eller opsigelse af stillinger, hvor tegning af supplerende pensionsforsikring er obligatorisk

om frivillig tegning af obligatorisk pensions- og invalideforsikring og betaling af bidrag til denne forsikring

om anerkendelse og forlængelse af pensionsperioden mod betaling

om ret til statspension

i forbindelse med det officielle register

2. inden for sundhedsforsikring:

om rettigheder til og fra obligatoriske sundhedsforsikringer og betaling af bidrag til denne forsikring

3. inden for arbejdsløsheds- og arbejdsforsikring:

om rettigheder til og fra obligatoriske arbejdsløshedsforsikringer og betaling af bidrag til denne forsikring

om rettigheder til frivillig tegning af obligatorisk arbejdsløshedsforsikring og betaling af bidrag til denne forsikring

om stipendier, der er formueafhængige, og stipendier til talenter

Om studielån, der ydes i form af garantier og rentetilskud, og som er formueafhængig

4. Inden for forældrebeskyttelse og familiedydelser:

om rettigheder til og fra forældrebeskyttelsesforsikringer og betaling af bidrag til denne forsikring

om ret til familiedydelse

5. inden for sociale ydelser:

om socialsikringsydelse

om ret til forskellige former for sociale ydelser, hvis formålet hermed er at yde ansøgeren social sikring, og hvis ansøgerens formue er afgørende for anerkendelsen af retten til denne ydelse

Retten for socialretlige spørgsmål har også kompetence inden for ovennævnte områder i følgende socialretlige tvister:

om tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalte midler

om udbetaling af godtgørelse for skader forvoldt af et officielt statsorgan eller en offentlig myndighedsperson mod en forsikret eller ansøger om social sikring, eller skader, som en forsikret har forvoldt mod en institution i forbindelse med forsikringsforhold eller i forbindelse med udøvelse af socialsikringsrettigheder.

Retten for socialretlige spørgsmål har ligeledes kompetence i sociale tvister, der er nærmere angivet i loven.

Nedenstående domstole er førsteinstansdomstole i Republikken Slovenien:

retten for arbejdsretlige spørgsmål i Celje med sæde i Celje og med kompetence i retskredsen Celje

retten for arbejdsretlige spørgsmål i Koper med sæde i Koper og med kompetence i retskredsene Koper og Nova Gorica

retten for arbejdsretlige spørgsmål og retten for socialretlige spørgsmål i Ljubljana med sæde i Ljubljana og med kompetence i arbejdsretlige tvister i

retskredsene Kranj, Krško, Ljubljana og Novo Mesto og i socialretlige tvister i Republikken Slovenien

retten for arbejdsretlige spørgsmål i Maribor og med kompetence i retskredsene Maribor, Murska Sobota, Ptuj og Slovenj Gradec.

Førsteinstansdomstole træffer afgørelse i arbejdsretlige sager i de byer, hvor domstolen har sæde, medmindre det er bestemt, at afgørelsen skal træffes af eksterne domstole.

I arbejds- og socialretlige tvister beklædes førsteinstansdomstolene af et kollegium bestående af en dommer, der er formand for kollegiet, og to

læggdommere, hvoraf en udnævnes fra en liste over kandidater, der er arbejdstagere eller forsikrede, og den anden fra en liste over kandidater, der er arbejdsgivere eller repræsenterer institutioner.

Arbejds- og socialretlige tvister om materielle retlige krav afgøres af en dommer alene, hvis værdien af den omtvistede genstand ikke overstiger det beløb, der er fastsat som grænse for genoptagelse i lov om borgerlig retspleje. Uanset den omtvistede sagsgenstands værdi træffer en dommer alene afgørelse om visse vigtige spørgsmål, f.eks. individuelle arbejdsretlige tvister vedrørende ophævelse af en ansættelseskontrakt, prøveansættelser, overtidsarbejde, pauser, hvil og orlov og andre former for fravær fra arbejdet, pligt til udførelse af arbejdet som følge af ekstraordinære omstændigheder, disciplinære sanktioner, midlertidig ophævelse af ansættelsen som følge af rejnsning af en disciplinærsag og midlertidig genansættelse, sociale tvister om retten til plejetilskud, ret til invaliditetsydelse som følge af fysisk handicap og ret til kurbehandling.

Landsretten for arbejds- og socialretlige spørgsmål (Višje delovno in socialno sodišče)

Retterne for arbejdsretlige spørgsmål har kompetence til at afgøre individuelle og kollektive arbejdsretlige tvister, mens retterne for socialretlige spørgsmål træffer afgørelse i sociale tvister i henhold til bestemmelserne i lovgivningen.

Landsretten for arbejds- og socialretlige spørgsmål behandler appelsager i forbindelse med afgørelser truffet af retten for arbejdsretlige spørgsmål og retten for socialretlige spørgsmål i første instans. Sloveniens højesteret træffer afgørelse i appelsager og i forbindelse med fornyet prøvelse af afgørelser truffet af landsretten for arbejds- og socialretlige spørgsmål.

Landsretten for arbejds- og socialretlige spørgsmål har sæde i Ljubljana.

Den højere ret for arbejds- og socialretlige spørgsmål beklædes af et kollegium bestående af tre dommere.

Republikken Sloveniens forvaltningsdomstol (Upravno sodišče Republike Slovenije)

Sloveniens forvaltningsdomstol har kompetence til at afgøre forvaltningsretlige tvister i overensstemmelse med de metoder og procedurer, der er fastlagt i loven om forvaltningsretlige tvister.

I forvaltningsretlige tvister beskyttes fysiske personers og organisationers rettigheder og retlige interesser mod de afgørelser og foranstaltninger, der iværksættes af statslige organer, lokalsamfundsorganer og offentlige myndighedspersoner, i medfør af loven.

I forvaltningsretlige tvister skal domstolen:

afgøre lovligheden af endelige forvaltningsakter, der griber ind i sagsøgerens retsstilling

pådomme lovligheden af individuelle akter og foranstaltninger, der griber ind i enkeltpersoners menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, medmindre der er blevet garanteret en anden form for behørig proces

afgøre lovligheden af forvaltningsakter, der er udstedt af statslige organer, lokalsamfundsorganer og personer, der er i besiddelse af offentlige autorisationer, som er udstedt i form af en forskrift, når de regulerer individuelle forhold.

Republikken Sloveniens forvaltningsdomstol træffer afgørelse i forvaltningsretlige tvister. Republikken Sloveniens højesteret skal imidlertid behandle klager over førsteinstansafgørelser i forvaltningsretlige tvister og i forbindelse med afgørelser om ekstraordinære retsmidler.

Sloveniens forvaltningsdomstol har hovedkontor i Ljubljana.

Forvaltningsdomstolen skal afgøre sagerne på **hovedkontoret** og i nedenstående **afdelinger**:

afdelingen i Celje for det område, der er omfattet af den højere domstol i Celje

afdelingen i Nova Gorica for de områder, der er omfattet af den højere domstol i Koper

afdelingen i Maribor for det område, der er omfattet af den højere domstol i Maribor

Den geografiske placering af sagsøgerens bopæl eller hovedkontor er afgørende for beslutningen om, hvilken afdeling der skal pådomme en sag.

Hvis sagsøgeren ikke har bopæl eller hovedkontor i Republikken Slovenien, pådommer forvaltningsdomstolen sagen i den afdeling, som er beliggende i det område, hvori den i sagen omtvistede forvaltningsretlige handling blev gennemført.

Forvaltningsdomstolen træffer afgørelse i et kollegium bestående af tre dommere, undtagen i særlige sager fastsat ved lov, hvor en enkelt dommer træffer afgørelse.

Højesteret pådommer i appelsager og i forbindelse med fornyet prøvelse af afgørelser i et kollegium bestående af tre dommere. I sager, der vedrører tvister om kompetence, består kollegiet af tre eller fem dommere.

Juridiske databaser

Der findes flere oplysninger om domstolene i Slovenien på [det officielle websted for Sloveniens højesteret](#).

Relevante links

Retsinstanser

Sidste opdatering: 02/11/2016

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Slovakiet

Dette afsnit indeholder oplysninger om organisationen af specialdomstole i Slovakiet.

Forvaltningsdomstole

Forhold under forvaltningslovgivningen hører primært under de **regionale domstoles** (*krajský súd*) og Den Slovakiske Republiks (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*) jurisdiktion.

Den Slovakiske Republik har ikke særlige forvaltningsdomstole, men derimod særlige **kamre** med dommere inden for forvaltningsområdet.

Særlige domstole

Forfatningsdomstolen

[Den Slovakiske Republiks forfatningsdomstol](#) (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) er en uafhængig retsinstans med beføjelser til at afsige kendelser om, hvorvidt retsregler er i overensstemmelse med [forfatningen](#).

Forfatningsdomstolen har sæde i Košice på adressen Hlavná 110, Košice 042 65, og den har et andet kontor i Bratislava på adressen Župné námestie 12.

Kompetence

Ifølge Den Slovakiske Republiks forfatning træffer forfatningsdomstolen afgørelse om, hvorvidt:

love er i overensstemmelse med **forfatningen, forfatningslove og internationale traktater godkendt af Den Slovakiske Republiks nationalråd**, og som er ratificeret og bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen

statslige bekendtgørelser, alment gældende retsregler fra ministerier og andre instanser i centraladministrationen er i overensstemmelse med forfatningen, forfatningslove og internationale traktater godkendt af Den Slovakiske Republiks nationalråd, og som er ratificeret og bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen

alment gældende bekendtgørelser er i overensstemmelse med forfatningen (artikel 68), forfatningslove og internationale traktater godkendt af Den Slovakiske Republiks nationalråd, og som er ratificeret og bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen, medmindre en anden domstol har kompetence til at pådomme sagen

alment gældende retsregler fra lokale forvaltningsorganer i centraladministrationen og alment gældende bekendtgørelser fra selvstyrende enheders instanser (i henhold til artikel 71, stk. 2) er i overensstemmelse med forfatningen, forfatningslove og internationale traktater, der er bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen

statslige bekendtgørelser og alment gældende retsregler fra ministerier og andre instanser i centraladministrationen er i overensstemmelse med forfatningen, forfatningslove, internationale traktater, der er bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen, og love, medmindre en anden domstol har kompetence til at pådomme sagen.

Forfatningsdomstolen skal endvidere:

afgøre, hvorvidt forhandlede internationale traktater, som både skal godkendes af Den Slovakiske Republiks nationalråd og være i overensstemmelse med forfatningen og/eller en forfatningslov, er i overensstemmelse med forfatningen

afgøre, hvorvidt et spørgsmål, der skal afgøres ved en folkeafstemning, der er udskrevet som reaktion på et krav fra borgerne eller en beslutning vedtaget af Den Slovakiske Republiks nationalråd (i henhold til artikel 95, stk. 1), er i overensstemmelse med forfatningen og/eller en forfatningslov

træffe afgørelse i kompetencetvister mellem instanser i centralforvaltningen, medmindre loven kræver, at en anden statslig myndighed skal afgøre disse tvister

træffe afgørelser om klager fra fysiske eller juridiske personer, der påstår, at deres grundlæggende menneskerettigheder eller friheder er blevet overtrådt i henhold til en international traktat, der er ratificeret af Den Slovakiske Republik og bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen, medmindre en anden domstol skal træffe afgørelse om beskyttelsen af disse rettigheder og friheder

afgøre klager fra selvstyreende enheders instanser over forfatningsstridige eller ulovlige beslutninger om indblanding i forhold vedrørende selvstyre, medmindre en anden domstol skal træffe afgørelse om beskyttelsen af disse

fortolke forfatningen eller en forfatningslov, når der hersker tvivl om fortolkningen

afgøre klager over en beslutning, der bekræfter eller forkaster et parlamentsmedlems mandat

afgøre, hvorvidt valg (af præsidenten for Den Slovakiske Republik, til det slovakiske for nationalråd og selvstyreende enheders instanser) er foregået i overensstemmelse med forfatningen og andre gældende love

afgøre klager over resultatet af en folkeafstemning eller resultatet af en folkeafstemning om afsættelse af Den Slovakiske Republiks præsident

afgøre, hvorvidt en beslutning om at opløse et politisk parti eller bevægelse eller at suspendere dets politiske aktiviteter er i overensstemmelse med forfatningsloven og andre love

afgøre rigsretsanklager, som nationalrådet har indledt mod Den Slovakiske Republiks præsident vedrørende en bevidst overtrædelse af forfatningen eller højforræderi

afgøre, hvorvidt en beslutning om indførelse af undtagelsestilstand eller nødretstilstand og andre beslutninger i forbindelse med en sådan beslutning er truffet i henhold til forfatningen og/eller en forfatningslov.

Domstolens sammensætning

Forfatningsdomstolen består af **13 dommere**.

Dommerne ved forfatningsdomstolen udnævnes af Den Slovakiske Republiks præsident for en periode på 12 år efter indstilling fra det slovakiske nationalråd. Nationalrådet skal udpege dobbelt så mange kandidater, som det antal medlemmer præsidenten skal udnævne.

Andre relevante oplysninger

Forfatningsdomstolens afgørelser skal træffes af et **kollegium bestående af tre medlemmer** (kammeret) eller i **plenum**.

Forfatningsdomstolens afgørelser er endelige: Det er således ikke muligt at appellere sådanne afgørelser.

Forfatningsdomstolen kan indlede behandlingen af en sag efter at have modtaget en **begæring** fra:

mindst en femtedel af alle det slovakiske nationalråds medlemmer

Den Slovakiske Republiks præsident

Den Slovakiske Republiks regering

en domstol

rigsadvokaten (*generálny prokurátor*)

enhver, der har ret til at få sin sag behandlet i henhold til artikel 127 (klager fra fysiske eller juridiske personer) og artikel 127a (klager fra selvstyreende enheders instanser)

Den Slovakiske Republiks øverste revisionskontor (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) i sager, der er omfattet af artikel 126, stk. 2 (uanset om det øverste revisionskontor er kompetent eller ej)

Ombudsmanden i forhold vedrørende, hvorvidt lovgivning er i overensstemmelse med forfatningen i henhold til artikel 125, stk. 1, (hvorvidt et spørgsmål, der skal afgøres ved en folkeafstemning, der er udskrevet som reaktion på et krav fra borgerne eller en beslutning vedtaget af Den Slovakiske Republiks nationalråd er i overensstemmelse med forfatningen og/eller en forfatningslov), hvor den fortsatte anvendelse af sådan lovgivning kan bringe de grundlæggende rettigheder eller friheder eller menneskerettighederne og grundlæggende friheder i henhold til en international traktat, der er ratificeret af Den Slovakiske Republik og bekendtgjort som foreskrevet i lovgivningen, i fare.

Juridiske databaser

 [Webstedet for Den Slovakiske Republiks forfatningsdomstol](#) giver gratis adgang til:

domstolens afgørelser

rapporter over undersøgelsesresultater og kendelser

pressemeldelser

internationale aktiviteter

information om domstolen.

Den særlige kriminalret

Den særlige kriminalret (*Špecializovaný trestný súd*) i Pezinok blev oprettet i 2009 som efterfølger til den særlige domstol. Kriminalretten pådømmer straffesager. Det er en domstol i første instans på samme niveau som de regionale domstole. Rettens kompetencer og funktioner fastsættes i lov nr. 291 /2009 om den særlige kriminalret og om ændring af visse love.

Kontaktoplysninger for den særlige kriminalret i Den Slovakiske Republik:

Adresse: Suvorovova č. 5/A, P. O. BOX 117, 902 01 Pezinok

Tlf.: +421 33 69 031 14

Fax: +421 33 69 032 72

Kompetencer

Den særlige kriminalret har kompetence til at behandle sager vedrørende følgende lovovertrædelser:

manddrab

tvang og utilbørlig påvirkning i forbindelse med offentlige indkøb og offentlige auktioner som omhandlet i straffelovens artikel 266, stk. 3

falskneri og efterligning af valuta og værdipapirer som omhandlet i straffelovens artikel 270, stk. 4

forseelse begået i offentligt embede som omhandlet i straffelovens artikel 326, stk. 3 og 4, i forbindelse med lovovertrædelser i henhold til litra b), c), e), f), g), h), k) eller l)

modtagelse af bestikkelse, jf. straffelovens artikel 328-331

bestikkelse som omhandlet i straffelovens artikel 332-335

indirekte korruption, jf. straffelovens artikel 336

bestikkelse i forbindelse med valg som omhandlet i straffelovens artikel 336a

oprettelse og organisering af samt støtte til kriminelle grupper eller terrorgrupper

særligt grove forbrydelser begået af kriminelle grupper eller terrorgrupper

lovovertrædelser begået mod goder som omhandlet i fjerde afsnit i den særlige afdeling af den slovakiske straffelov eller økonomiske forbrydelser som omhandlet i fjerde afsnit i den særlige afdeling af den slovakiske straffelov, hvor lovovertrædelserne forårsager tab eller medfører fordele, der er 25.000 gange større end et småkrav i henhold til straffeloven, eller hvor lovovertrædelsens omfang er mindst 25.000 gange større end et småkrav i henhold til straffeloven skade mod Den Europæiske Unions økonomiske interesser

lovovertrædelser forbundet med de ovennævnte, hvor betingelserne for forenede retssager er opfyldt.

Sidste opdatering: 18/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Finland

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Finland.

Særlige domstole

Der findes særlige domstole i Finland, hvis funktioner er fastlagt i speciallove. De særlige domstole er etableret med henblik på behandling af sager, som ikke kan behandles ved de almindelige domstole eller forvaltningsdomstolene, fordi de kræver særlig ekspertise. De særlige domstoles sammensætning afspejler sædvanligvis den relevante ekspertise inden for det pågældende område. De særlige domstole omfatter:

arbejdsretten

retten for konkurrence- og forbrugersager

forsikringsretten og

højesteret for rigsretsanklager.

Arbejdsretten

Arbejdsretten behandler og træffer afgørelse i retssager på grundlag af lov om ansættelseskontrakter, lov om statsansatte tjenestemænd, lov om kommunale tjenestemænd og lov om tjenestemænd, der er ansat i den evangelisk-lutherske kirke. Den behandler også sager i forbindelse med tjenestemænds kontrakter og ansattes kollektive overenskomster.

Retten for konkurrence- og forbrugersager

Retten for konkurrence- og forbrugersager behandler sager, der er omfattet af loven om forbrugerbeskyttelse, loven om forbrugerombudsmanden og loven om markedsføring. Den behandler også sager vedrørende markedsføring og kontrakter, der hører under loven om aftaler mellem kreditinstitutter og entreprenører, samt overtrædelser af loven om restriktiv handelspraksis.

Forsikringsretten

Forsikringsretten er en særlig forvaltningsdomstol. Den fungerer som kompetent domstol i sager om indkomstsikkerhed, der henhører under dens kompetenceområde. Den behandler bl.a. sager i forbindelse med forskellige former for syge- og ulykkesforsikring og appeller af afgørelser truffet af klageudvalget for pensioner, klageudvalget for ulykkesforsikring, appelretten for socialsikring og klageudvalget for arbejdsløshedsydelse.

Højesteret for rigsretsanklager

 [Højesteret for rigsretanklager](#) er en særlig ret, der behandler sager, hvor medlemmer af den finske regering, højesteretsdommere og dommere for den øverste forvaltningsdomstol og visse højtstående tjenestemænd tiltales for ulovlig embedsførelse. Højesteret for rigsretsanklager træder kun sammen, når det er nødvendigt.

Yderligere oplysninger

 [De finske domstoles websted](#) indeholder oplysninger om det finske retssystem. Det er en portal, som giver oplysninger om domstole, anklagere, retshåndhævende myndigheder og retshjælp.

Den omfatter f.eks. den seneste retspraksis fra appeldomstolene og forvaltningsdomstolene og links til alle domstolenes websteder.

Sidste opdatering: 30/06/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Specialdomstole - Sverige

Dette afsnit indeholder oplysninger om de særlige domstole i Sverige.

Særlige domstole

Der er nedsat en række særlige domstole, som afgør tvister inden for forskellige sager og forhold:

 [Arbejdsdomstolen](#) (Arbetsdomstolen) afgør arbejdsretlige tvister. Arbejdsretlige tvister, som vedrører forholdet mellem arbejdstager og arbejdsgiver. Arbejdsdomstolen er normalt den første og eneste instans med kompetence i arbejdsretlige tvister. Ikke desto mindre behandles visse arbejdsretlige tvister først ved en byret (tingsrätten), hvorefter der kan appelleres til arbejdsdomstolen som anden og sidste instans.

 [Markedsdomstolen](#) (Marknadsdomstolen) behandler bl.a. tvister vedrørende konkurrenceloven og markedsføringsloven.

 [Patentappeldomstolen](#) (Patentbesvärsretten) behandler appellerede afgørelser fra den svenske patent- og varemærkestyrelse (Patent- og registreringsverket) vedrørende patenter, varemærker, design osv. Patentappeldomstolens beslutning appelleres til [den højeste forvaltningsdomstol](#) (Högsta förvaltningsdomstolen).

De svenske jord- og miljødomstole (mark- och miljödombstolar) behandler sager om bl.a. tilladelse til at drive vandbygningsvirksomhed og udøve aktiviteter, der er farlige for miljøet, spørgsmål vedrørende sundhedsbeskyttelse, naturbeskyttelse, renovation, forurenede områder og farligt affald,

erstatningsspørgsmål vedrørende miljøet, spørgsmål om tilladelse til bebyggelse, nedrivning og arealudnyttelse i henhold til den svenske lov om fysisk planlægning (Plan- og bygglag), bebyggelsesret, klager i planlægningsager, udstykning og anlægsrettighed samt ekspropriation. Der er fem jord- og miljødomstole, som er særlige domstole ved byretterne i Nacka, Vänersborg, Växjö, Umeå og Östersund. Jord- og miljødomstolenes domme og kendelser kan appelleres til jord- og miljøoverdomstolen, som er en del af Svea landsret. Sager som anlægges ved jord- og miljødomstolene og som har været behandlet af jord- og miljøoverdomstolen kan appelleres til højesteret.

De svenske søretsdomstole (sörättsdomstolar) behandler sager vedrørende forhold, som er reguleret i den svenske sølov (1994:1009). Der er syv søretsdomstole i Sverige, og de er en del af byretterne i Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg og Karlstad.

Migrationsdomstolene behandler afgørelser fra den svenske udlændingestyrelse (Migrationsverket) i spørgsmål om udlændinge og statsborgerskab. Migrationsdomstolene er særlige domstole ved forvaltningsdomstolene i Malmö, Göteborg og Stockholm. Migrationsdomstolenes domme og kendelser kan appelleres til Migrationsoverdomstolen, som er en del af appelforvaltningsdomstolen (kammarrätten) i Stockholm.

For visse typer tvister som vedrører lejemål, boligret og forpagtning findes der regionale leje- og pagtnævne. Disse er **domstolslignende instanser**, som har samme beføjelser som domstolene.

Andre særlige domstole

Der findes ingen forfatningsdomstol eller lignende i Sverige.

Sidste opdatering: 19/06/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [en](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Specialdomstole - England og Wales

Denne side indeholder oplysninger om nogle af de særlige domstole i England og Wales.

Forvaltningsdomstole

Med den seneste tids reformer i Det Forenede Kongerige er der nu indført et nyt, samlet nævnssystem. Der findes flere oplysninger om nævnene på webstedet for [Her Majesty's Courts and Tribunals service](#) (domstolsstyrelsen). First-tier tribunal (nævn af første instans)

First-tier tribunal er et fælles nævn. Dens hovedfunktion er at behandle klager over myndighedernes afgørelser på områder, der henhører under denne retsinstans kompetenceområde. I nogle sager har nævnet kompetence i hele Det Forenede Kongerige. First-tier tribunal er i øjeblikket inddelt i seks kamre: Social Entitlement Chamber (behandler klager over afgørelser vedrørende sociale ydelser)

Health, Education and Social Care Chamber (behandler klager over afgørelser vedrørende sundhed, uddannelse og socialforsorg)

War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber (behandler bl.a. klager over afgørelser vedrørende pensioner til medlemmer af de væbnede styrker)

Tax Chamber (behandler klager over afgørelser truffet af skattevæsenet)

General Regulatory Chamber (behandler klager inden for forskellige områder, såsom transport, ejendomsmæglervirksomhed og forbrugercredit)

Immigration and Asylum Chamber (behandler klager over afgørelser truffet af indenrigsministeren og dennes embedsmænd vedrørende indvandring, asyl og nationalitet).

Et syvende kammer, Land Property and Housing Chamber, vil blive oprettet, når det findes passende.

Upper tribunal (øverste nævn)

Upper tribunal behandler appelsager vedrørende afgørelser truffet af First-tier Tribunal. Dette nævn har kompetence i hele Det Forenede Kongerige og er også inddelt i kamre. Det har desuden beføjelse til at behandle appelsager vedrørende legalitetsspørgsmål, som henvises til det af High Court (landsretten). Der findes fire kamre:

Administrative Appeals Chamber (administrativt appelkontor under øverste nævn)

Lands Chamber (behandler anker over afgørelser vedrørende fast ejendom).

Tax and Chancery Chamber (behandler bl.a. appeller af afgørelser om skattespørgsmål truffet af First-tier Tribunal).

Immigration and Asylum Chamber (behandler klager over afgørelser truffet af indenrigsministeren og hendes embedsmænd vedrørende indvandring, asyl og nationalitet).

Employment and Employment Appeal Tribunals (Det Forenede Kongeriges beskæftigelsesankenævn)

Employment Tribunal and Employment Appeal Tribunal er adskilt fra First-tier og Upper Tribunal, selv om de vil være tæt forbundet.

Generelt vil proceduren i disse nævn være mindre formel end i de andre retter og domstole. Medlemmer af nævn kan omfatte ikkejuridiske specialister eller eksperter, såsom læger og lægmænd, men formanden vil næsten altid have en juridisk uddannelse.

I England og Wales omfatter Administrative Court's arbejdsområde beføjelser på det forvaltningsretlige område i England og Wales, og den er tilsynsmyndighed for domstole og nævn i lavere instans.

Særlige domstole

Der findes en række særlige domstole i England og Wales:

I **Coroners' Courts** behandler en ligsynsmand (undertiden med en jury) sager om voldelige, unaturlige eller mistænkelige dødsfald og pludselige dødsfald, hvor dødsårsagen er ukendt.

Court of Protection træffer afgørelser om umyndige voksne (og i enkelte sager børns) ejendom, forhold, sundhedspleje og personlige velfærd. Domstolen har også beføjelse til at afgive udtalelse om, hvorvidt en person har retsevne til at træffe en bestemt beslutning. Den er en protokolførende domstol (superior court of record), og dens afgørelser kan danne præcedens.

I **Courts Martial** behandles sager mod medlemmer af de væbnede styrker, der er underlagt militær ret.

I **Ecclesiastical Courts** behandles sager vedrørende Church of England og kirkeret.

Relevante links

[Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

Sidste opdatering: 30/11/2016

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Specialdomstole - Nordirland

I dette afsnit kan du få oplysninger om de retter, som Northern Ireland Courts and Tribunals Service (Nordirlands domstolsstyrelse) yder administrativ støtte til Department of Justice (justitsministeriet) er ansvarligt for administrationen af flere nordirske retter. I praksis udføres denne opgave af Northern Ireland Courts and Tribunals Service (NICTS) (der er en styrelse under ministeriet).

Justitsministeriet er ved lov tillagt ansvar for følgende retter:

Care Tribunal

Charity Tribunal

Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland

Lands Tribunal

Mental Health Review Tribunal

Northern Ireland Health and Safety Tribunal

Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal

Northern Ireland Valuation Tribunal

Social Security Commissioners and Child Support Commissioners

Special Educational Needs and Disability Tribunal

Den ret, der er oprettet i henhold til *Schedule 11* til *Health and Personal Social Services (Northern Ireland) Order 1972* (lov om sundhedstjenester og personlige sociale tjenester fra 1972)

Det overtog også det administrative ansvar for Appeals Service og Rent Assessment Panel i april 2010, idet begge forvaltes i henhold til en serviceleveranceaftale (*service level agreement*) med Department for Communities. Det er hensigten, at begge organer ved lov bliver overført til justitsministeriet som led i reformen af domstolssystemet.

NICTS yder ligeledes i medfør af en serviceleveranceaftale administrativ støtte til retter i hele Det Forenede Kongerige, herunder Tax Chamber, Immigration and Asylum Chamber, Information Rights jurisdiction inden for rammerne af General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal og Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal.

Yderligere oplysninger om de opgaver, som de retter, der administreres af NICTS, udfører, findes på [Nordirlands domstolsstyrelses hjemmeside](#).

Relevante links

[Nordirlands domstolsstyrelse](#)

Sidste opdatering: 10/07/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Specialdomstole - Skotland

Denne side indeholder en beskrivelse af nogle af de særlige domstole i Skotland.

Forvaltningsdomstole

Med de ændringer, der er foretaget siden 2007, er der nu indført et nyt, samlet domstolssystem i Det Forenede Kongerige. Det nye system er stadig under udvikling. Oplysninger kan findes på webstedet for [Tribunals Service](#). Skotland har også en række retter, som behandler sager på decentraliserede områder (*devolved matters*). Et reformprogram er under udarbejdelse, som skal ensrette det judicielle hierarki og forenkle strukturen.

First-tier UK Tribunal

Det Forenede Kongeriges **first-tier tribunal** er en almindelig retsinstant, hvis hovedopgave er at efterprøve forvaltningens afgørelser på områder, der henhører under rettens saglige kompetence. I nogle sager har retten stedlig kompetence i hele Det Forenede Kongerige, herunder Skotland. Denne ret, der træffer afgørelse i første instans, er for tiden opdelt i fire afdelinger, idet flere afdelinger vil komme til, i takt med at retten tillægges nye kompetenceområder. Det drejer sig pt. om:

Social Entitlement Chamber

Health, Education and Social Care Chamber

War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber

Tax Chamber.

UK Upper tribunal

Det Forenede Kongeriges **upper tribunal** er blevet oprettet for at behandle appeller af afgørelser truffet af en UK first-tier tribunal og for at fuldbyrde dennes afgørelser. Retten har stedlig kompetence i hele Det Forenede Kongerige og er opdelt i afdelinger. Retten kan ligeledes foretage en retlig prøvelse af afgørelser eller foranstaltninger, der ikke kan appelleres.

Skotske retter

Der er omkring 20 særskilte og lovbestemte retter i Skotland, som er oprettet for at behandle appeller af en bred vifte af afgørelser, som offentlige organer har truffet under udøvelse af de beføjelser, der er tildelt det skotske parlament og den skotske regering. Hver ret har sin egen præsident eller formand og forskellige håndhævelsesbeføjelser. Deres kompetenceområder spænder fra indsigelser mod parkeringsbøder til tvangsbehandling og fiksering af patienter med alvorlige psykiske lidelser.

Afgørelser truffet af de skotske retter kan indbringes for de civile domstole (*civil courts*) i Skotland og kan behandles af Sheriffs Principle og Court of Session.

Reform af de skotske domstole

Den skotske regering har indledt en reform af det skotske domstolssystem. Med den lovgivning, der forventes gennemført i 2013, kommer Skotlands øverste dommer, *Lord President*, til at stå i spidsen for én fælles skotsk ret, som vil bestå af en *first-tier tribunal* og en *upper tribunal*, svarende til ordningen i Det Forenede Kongerige. Upper tribunal overtager behandlingen af de fleste appeller af afgørelser truffet af first-tier tribunal, og disse vil derfor ikke længere henhøre under de civile domstoles (*courts*) kompetence.

Rettergangsmåden

Rettergangsmåden i Det Forenede Kongeriges og Skotlands retter vil generelt være mindre formel end i de øvrige domstole (*courts*). Retsmedlemmerne kan omfatte ikke-juridiske specialister eller sagkyndige, såsom læger og lægmænd, men formanden vil næsten altid have en juridisk uddannelse. Forvaltningsretlige sager (*judicial review*) i Skotland behandles af **Court of Session**. Retten til behandling af rettigheder over fast ejendom, [Lands Tribunal for Scotland](#), påkender sager, der vedrører ophør eller ændring af rettigheder og forpligtelser vedrørende fast ejendom, og spørgsmål om ekspropriationserstatninger.

Særlige domstole

I **Skotland** kan civile sager eller straffesager, hvorunder der opstår forfatningsretlige spørgsmål, der har forbindelse med decentraliseringsaftalerne i Det Forenede Kongerige (f.eks. menneskerettighedsspørgsmål), henvendes til afgørelse af Supreme Court of the United Kingdom.

Blandt andre domstole, der kan nævnes, er:

Court of the Lord Lyon – der behandler spørgsmål vedrørende heraldik

[Scottish Land Court](#) – der behandler tvister mellem udlejere og lejere.

Relevante links

[Tribunals Service](#), [Lands Tribunal for Scotland](#), Court of the Lord Lyon, [Scottish Land Court](#), Scottish tribunals

Sidste opdatering: 06/02/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.